Sigitas Parulskis

MARMURINIS ŠUO

RINKTINĖ

Sigitas Parulskis

MARMURINIS
ŠUO

RINKTINĖ

baltos lankos

UDK 888.2-1
Pa296

Knygos leidimą parėmė
Lietuvos Respublikos Kultūros ir sporto rėmimo fondas

Apipavidalino Dovydas Čiuplys

Printed in Lithuania
ISBN 9955-584-37-8

Iš ilgesio visa tai
(1990)

Paslaptis

tik aš vienas žinojau
kad kitoj pusėj vakaro
tėvas augina bažnyčią
mažą nykščio didumo

tėvo akys žvelgiančios pro
aukštus langų vitražus
persmeigtus siūbuojančio
saulėlydžio šakomis
tėvo rankos glostančios
putlius paveikslus
sliuogiančius marmurinėm kolonom –
tėve tėve kaip kraujas patamsyje
kelią suranda
tėvo veidas šalia altoriaus
su taure virš kaktos pakylėta
su duona po kojų išsprūstančia

kai vieną naktį tėvas visai nesugrįžo
kai liepsnojo krauju motinos langas
lig ryto
tik aš vienas žinojau
kad atpirkimas
aplenkė mūsų
namus

* * *

gimiau 1965 metais jau apleistam
kukurūzų lauke
gandras manęs ten nerado
gulėjau angliško bekono pėdoj
kol tėvas žolės šieno miltais
barstė motinos plaukus
(greitai juos gaminęs malūnas buvo
pertvarkytas ir popierinius maišelius
pildė granulėmis pagal kalašnikovo
automato kalibrą su perkeltu svorio
centru)
gulėjau po raudona saulėgrąža
kol Kuboje Vietname Čilėje Čekoslovakijoje
brendo mano galvojimai
apie gyvulio prigimtį
gulėjau kol pėdos mėnuly
ėmė šviesti ant mano kaktos
kol keitė man vėliavų vystyklus
kol mainė vadų iliustracijas
kol bažnyčios pavirto sandėliais
kol Islamo kariai ėmė siųsti į Lietuvą

laiškus cinkuotame popieriuje
gulėjau kol mano sielai
išaugo krūminiai dantys
ir per lauką atėjo ne Dievas
o tarpkolūkinė melioracija

Traktatas apie ilgesį

Vakuumas, kuriame sklando kuriantis,
ten nevaldomas plakasi sparnas, o
judėjimo amplitudę apibrėžia ritmas,
kalba, intonacija.

Dvasingumas – daiktai nėra didesni
už sielą, keliaujančią, gaubiamą įkvėpimo.

Orientacijos netekimas: iš medžio
lajos ištrūkusiam lapui pasaulis yra
begalinis, bet mirties trauka dar didesnė.

Vėjuje žydinti plunksna, kurią vejas
liepsna, kai pagaliau sudega plunksna,
išblėsta kaitra – plunksna vejasi liepsną;
nuojauta, artima amžinybei.

Galvojimai apie tobulumą – veidrodžio
regėjimai, atvaizdai, trupantys, kas
akimirką, bet neišnykstantys: tarp jų
švysčioja siela, baltoji žuvis kalnų
krioklyje.

Idealai – figūros, praradusios savo
šešėlius, šviečiant dirbtinei patyrimo
šviesai.

Hegelis, sakydamas, kad religija yra
vaizdiniai, tikriausiai turėjo galvoj
Boscho Viešpatį debesyse, kurį šis taip
buvo pamatęs, nes XVI amžiuj Dievas
dar nesislapstė.

Šventoji dvasia, aplankydama Donelaitį
ir Maironį, tarė tą pačią šviesą, tik jiedu
suprato skirtingai, mes jau suprantam
kitaip, daug skurdžiau.

Poezija – mėginimas užtvenkti kalbą,
kai ošia užtvanka ir girdėt, kaip alsuoja
upėtakis.

Poetas – sūnus, pradėtas puolusio
angelo, kuris, supančiotas nuodėme,
baisiai ilgėjos dangaus.

Iš ilgesio – visa tai.

Juodi balti trumpėjantys garsai

apie pianiną papasakot
trapų baltą jo korpusą
masyvų juodą jo garsą
baltus juodus jo klavišus
smengančius ir neiškylančius
papasakot kaip aš juo grosiu
neturėdamas pirštų
kaip klausysiuos melodijos
klausos neturėdamas
kaip krestelsiu galvą
plaukų neturėdamas
kaip grakščiai nusilenksiu
neturėdamas nė liemens
kaip įkvėpsiu į sceną mėtomų gėlių aromato
neturėdamas uoslės
kaip aš apžilbsiu nuo smarkiai banguojančių
mergaičių krūtinių pirmose eilėse
akių neturėdamas
kaip aš numiręs paskleisiu nemalonų kvapą
trečiąją dieną –
neturėdamas kūno –
kaip aš numirsiu –
numirsiu

Pranašystė

žūsiu ant laiptų
tai nebus panašu į pasikėsinimą
kai prezidentas pašautas griūna
į valstybės galvų glėbius
kurios staigiai suspėja perjungti
šypsenas ir akis gedului
žūsiu ant laiptų
ir pakas mane kaip seniau nekrikštą
ar pakaruoklį anapus tvoros
žūsiu ant laiptų
ir mano vardu nepavadins nė vieno kolūkio
nė vienos dešros rūšies ar žvejybinio tralerio
žūsiu ant laiptų
neuždengęs krūtine priešo ambrazūros
neapipiltas žiemą vandeniu
nepakartas ant savo kasų
žūsiu paslydęs lipdamas žemyn
pas mylimąją

* * *

bjaurumas triumfuoja:
plaukas rūgštynių sriuboj
vertingesnis
nei smaragdo akys
ant mylimos pirštų

voras
įkliuvęs gintaro gniaužtuos
dvokia kelis milijonus metų

auksas burnoj –
veidrodis balkšvų kirmėlaičių
puotai – anapus

griuvėsiai –
patogiausia kultūros kalba
tą suprato bastūnai
atslinkę į Romą
po to – ir naujausių laikų
imperatoriai

atsiprašant klozetas
nešantis ošiantį srautą –
kurortinio krioklio provaizdis
krioklio papėdėj stovi tu
mąstantis mąstantis amžinybę ir
vakarienę

Voverė

tu, vovere,
gliaudai mano raudonus
pirštų ekranus
tu, vovere, sliuogi mano kamienu
į gelmę
gliaudai mano burnos lapiją
gliaudai
mes krentame tau po kojom,
vovere,
tau šokančiai Rytų Vokietijos
pušynuose
gliaudančiai 5,45 kalibro
kulkas iš mano sapnų,
vovere, gliaudai mano
krumplių žaizdas
smėlį iš sąnarių
aš skaitau apkasų sniego laiškus,
vovere, gliaudai laiškus iš Lietuvos
gliaudai mano nuogas garuojančias
smegenis pačią viršūnę,
vovere, neįstengiančią pakilt
iki įstatų poetikos
tu gliaudai sielą baltų kareivinių,

vovere, vėją užmerkiantį mano balsą
mano šauksmą iš žemyno
kuris žygiuoja 120 žingsnių per
minutę

120 smūgių per inkstus
120, vovere,
ar užteks tau jėgų
laukti kol liksiu
gyvas

Baladė apie ilgesio troškulį

Kiekvieną rytą
mes išslystam iš drėgnų
palapinių veidais į žemę
nė nesapnavę

Kiekvieną rytą
bėgam spyglių nuklotais
takais rydami tirštą pušynų
orą ir lipnų prakaitą
kaip geriausiuos kurortuos

(Sako: žmonės išeina į dykumą
kad patirtų vandens skonį ar
ilgesį – bet dykumos būna ir
9 kvadratinių kilometrų)

Kiekvieną rytą
mes pasiverčiam įniršusiais
angelais su arklio kanopom
prisisegę dar nepražydusius
sparnelius

Kiekvieną rytą
mes skrendame virš
miniatiūrinės dykumos
jausdami juodą troškulį
arba ilgesį

O vieną rytą mes išgirstam
danguj pragaro balsą: Petras
pavirtęs į Piotrą bet nepavirtęs
į uolą – užsimuša

Mes šiek tiek gerbiame Mirtį
(mūsų akys ir burnos akimirksnį
baisiai negražios) bet mes gerbiam
ir Alkį todėl šildome košę skardinėse

Kai kraujo
kontūrus vėjas užkloja
mes vėl skrendame viršum
žaislinių smėlynų vėl
jaučiam juodą troškulį
arba ilgesį

Kiekvieną rytą
mes girdim kad tėvynei
tai reikalinga ir
sąžiningai vykdom angelų
pareigas – žemėje virsdami
nešuliniais arkliais

Kiekvieną vakarą
mes apleidžiame dykumą
patyrę Mirties skonį
burnoj

Mes sutinkame Petrą pavirtusį
Piotru bet uola nepavirtusį
kad nuplėštumėm jam prie
pečių prikepusį parašiutą

Kiekvienas mūsų galvoja apie
troškulį arba ilgesį apie tai
kad mirusiems nereikalingi
sparnai

Mirusiųjų
(1994)

Šaltis

su motina
kartu su motina

žengiau į požemius
į rūsį raugtų agurkų

statinėj sudrumstusi vandenį
pelėsiais apėjusį skystį
motina sakė

ale šaltas vanduo
šaltas vanduo sakiau aš

ir iš kur šitoks šaltis
toks šaltis kad atima ranką

gal iš tamsos
iš nakties ar iš žemės

iš žemės

po žeme bus šalčiau

Subjektyvi kronika

Visi jau mirę.
César Vallejo

Mirė galvijų šėrikas Julius, jaučiai užbadė, girtas
gyvulys nemėgsta iš gardo pabėgusių žmonių
mirė Daktariūnas, jį vadindavo Debesėliu, nes
kūrendamas krosnis buvo visiškai juodas
mirė Vytautas Norkūnas, gyveno vienas, žiemą
vasarą avėjo guminiais batais
mirė šlubis Liudvikas Trumpa, jaunas nenorėjo eit
į kariuomenę, buvo įsikalęs į kojos sąnarį vinį
mirė Valerka, užsimušė važiuodamas motociklu, dar
matyt kojos pėdsakas ant stulpo
mirė pusbrolis Vidas, mėgo žvejot, kai jį laidojo
per bulviasodį, ežeru plaukė dvi gulbės
mirė sunkumų kilnotojas Valdas, buvo įpratęs
važinėt krovininiais traukiniais, nukrito po
ratais
mirė draugo sūnus, jis gimė negyvas
mirė Dievo sūnus, jis irgi mirė negyvas
mirė ir tie, kurių nepažinojau, su kuriais nesisveikinau
net neįtariau esant
mirė namai ir šventyklos, mirė sėklos ir vaisiai
knygos ir maldos, mirė užuojauta artimui
ir gailestis sau
mirė – viskas svarbu
mirė – nieko nėra reikšmingo

Dangaus durys dažytos

tėvas, ak tėvas sumanė statyt
tualetą, kad būtų sėdėt patogu
už tvarto kampo, prie malkų
pašiūrės, o durys į ežero pusę
sukalęs tupyklą tėvas kalbėjo
eik dabar, motin, matuotis
man tai kaip tik, man nereikia
jau nieko, o kaip, mano žmonės, bus jums
motina sakė, rakščių gal per daug
čia, juokėsi tėvas, turėsit ką veikt
šūkčiojo sesė, skersvėjis traukia
braukia per stuburą vėjas lyg pjūklas
gal per siaura dar skylė būtinoji
gal dar išpjaukim per porą pirštų
gal dar išpjaukim, pritaria tėvas
dar paobliuokim, kaip stalas bus

tėvas, ak tėvas pastatė namelį
kvepiančios lentos, durys dažytos
darbą padaręs, šypsosi tėvas
svietui margajam ant kelių tupiu

Žemė švari

rovėm nurovėm burokų
lauką, aštrūs drakono
dantys
pašėręs širmąją palaimino
tėvas, klaupkim

klupom suklupom, burokų
krūvos, lapai rasoti
šaknys žemėtos gervės
nugirgžda dangum

blykčioja ašmenys, nugaros
drėksta, rankos pavargę
sąnarius gelia
niaukstos padangė

žalias geltonas dega
altorius, tirpsta kaip
žvakės burokų krūvos
dangų atleidžia ašaros
srūva, kinkyk tėve
arklį, važiuosim namo

kelias duobėtas kaip motinos
veidas kaip tėvo rankos
vėjas šiurkštus, sukasi
sunkiai ratai per purvą
žemė tarytum mirtis švari

Pelenų diena. Leidžiant sulą

po juodą dirvoną
šiaudus volioja vėjas
stiklinis

turėčiau – padegčiau
namus
pelenais pabarstyčiau tau
plaukus, senas
sužeistas kleve

abu esam dulkės
tik aš
dar dulkesnis

Ieškau troškulio

su tėvu išėjome į smėlynus
nešėme į burnas paėmę vandens
kurį palikome
į delnus paėmę žemės
kurią palikome
į akis
nešėme pasiėmę dangaus
kurį palikome
į odą įsivynioję žievės
į plaukus nešėme supančioję
debesis
palikome
į krūtines
didelį skausmą
palikome

kai pasiekėm dykumos vidurį
netekom jėgų kurias palikome
kai pasiekėm vidurį
pasodinome kryžių

gulėjome žemės kurią
palikome
gulėjom dainų kurias
palikome
gulėjome šulinių kuriuos
palikome

gulėjome kryžiaus oazėje
kai pasiekėm kryžių
užpustėm oazės pavėsį

vidury kryžiaus užkasiau
didelę
tėvo burnos
akį

Apraudojau gražų žodį

aš guliu po klevais ir galvoju, o kai reiks numirti
ką norėčiau sutikt paskutiniame žemės kely
gal medžius, kai jie raunasi plaukus įnirtę
rudeniniuos laukuos, kai lietaus atsigint negali

aš guliu ir jaučiu, mano kaulus sniegynai apkloja
slegia raumenį rausvą žemės kūno sunki geležis
duobkasys braukia kaktą ir vėl kirtikliu užsimoja
į akiduobę juodą – balto sniego grumsteliai maži

aš guliu ir matau: didis gandras ant žirgo atjoja
tamsios plunksnos sparnuos, akyse debesų kamuoliai
melsvas sliekas per galvą vinguriuoja į pūvantį rojų
grąžtas gremžia kamieną ligi kraujo, lig sielos – giliai

kaip gražiai pasakiau! bet štai tėvas į kambarį žengia
kiek prilipę prie batų, neša mėšlo iš tvarto žmogus
ką dabar čia krapštais, kraipo galvą, suprasti jis stengias
o man gėda parodyt, bet nuslėpti taip pat nesmagu

tėvas grįžta prie arklio, nukrypuoja pro žemą pašiūrę
sėdžiu aš kaip kvailys, negaliu daugiau nieko daryt
senas klevas pro langą girgždėdamas žiūri ir žiūri
kaip vaitoja mėsa tvankiame ir tamsiam kambary

Dantų genezė

Tėvas kaip Dievas per
lauką atėjo, pakaustykim
žemę, sako, sūnau

Kaustėm pakaustėm kraujas
tekėjo, prakaitą braukėm
pasėjom pupas

Augo išaugo medis
medinis, o ant to medžio
motina sėdi

Skynė nuskynė motiną
tėvas, įkėlė į medį
gražų mane

Kilo pakilo žemė
įpykus, spyrė į sūnų
medį nulaužė

Tėvas kaip Dievas rėkia
nugriuvęs, motina medį
į vystyklus supa

Ėjo nuėjo motina
tėvas, medį nuvilko
laukais tuščiais

Sėdžiu ant kelmo pasagą
čiupdamas, dantys man byra
pasėsiu dantis

Negirdėtai kraupus pasakojimas apie pirmąją meilę ir netektį

kliudydama slenkstį nukleiptais vyriškais
pusbačiais, burlečiais, niekad nemačiusiais
burliokų, velkančių rusijos stepę prieš srovę
plačiais žingsniais dygsniuojanti
pažliugusį kiemą, prakeikimus, poterius
suodinais pageltusiais pirštais – vaikiško rūbo
kraštelį: a-a-a koks raštas, kaštuoja kaštuoja
gyvenimas, o veidelis žiūrėk kaip jėzusėlio
verda ak verda pragaro vaisius ant jūsų galvų
virpančiais ištrupėjusiais burnos ašmenim
prisirovusi dilgių durnaropių, po pamaldų
vaikydavo piktąsias dvasias iš griozdais
apėjusių palėpių, o vakarais piktosios dvasios
pririšę prie jos lango rėmo bulvę su siūlu
timpčiodavo – bumpt bumpt bumpt
niekas jos nebeklausdavo ar moka skaityti ar turėjo
vaikų gal nužudė mylimą žmogų, sako, dirbo mokykloj
kol sutiko kalbantį veidrodį, tada išprotėjo
sutemus virsdavo ragana šmėkla, voratinkliu virtuvėj
ant geriamo vandens kibiro, veidu, varvančiu per
kambario langus, sena obelim sulaukėjusiom rankom
kai atsivėrė kito pasaulio durys aptrūnijusioj spintoj

su juodais bumbulais, be lentynų – ji pasiėmė slenkstį
prakiurusį stogą, langus į ežerą, mažą apdilusį
Viešpaties sūnų be vienos rankos, pasiėmė mano akis
apaugusias miežiais, kad nematytų daugiau
baltos ožkelės Bertos, pasismaugusios alyvų krūmely
kitoj pusėj vieškelio

Gyvendamas po ledu
laukiu žvejo.
Pro pietinį langą

..............,–
Tiktai girdėt kaip
Dievas deda ant
Ledo juodus
Kiaušinius

Tarpininkai

po karo mudu su tėvu
prisirinkome daugybę rankos
plaštakų:
skiedrų stogas jau buvo sudegęs
o kalant šiferiu – nuolat banguojančia
medžiaga – reikia ką nors padėti
kad vinių galvos nesmegtų
kiaurai

Gražiai prigėrusiam Mikui

mažam miestely
aukštoj lietuvoj
gyvena angelas mikas
jeigu pripiltum stiklinę
vyno išgėręs jis tau
parodys kaip į jo kūną
lenda lengvai
stiklinė – pro skylę po
dvyliktu šonkauliu

aukštam miestely gyvena
nuskendęs angelas mikas
jeigu įpilsi ežero vandenio
jis tau parodys kad
ir angelai kartais
susižavi šio pasaulio
niekingais daiktais

mažam ežere aukštai
stiklinėj gyvena angelas
mikas jeigu įpilsi jam savo
gyvybės parodys pro kur
į skrandį įžengs
amžinybė

Stovėjo už nugaros

verčias pavasario debesys
loja prieš vėją šuva
varnų krankimas viršūnėse
nieks nedainuoja virš ežero
karklo šakelių kontūrai ryškūs
sklendžia šešėlis palei vandens paviršių
grikši po kojom kriauklelių kaukolės

velniškai tuščia
dieviškai neramu

Procesas

I

Neatsisuk, vejasi ašmenys
negali prisimint jų
lėčiau

II

Tėvas, virvagaliai du
įsirėžę į likimą
virsta žemė
aukštielninka

III

Vaikiškos krūtys, speneliai
kairėje pusėje
ašmenų delnas

IV

Iš siaubo spiegia
laukai, sniegas
nutyla raudonas

V

Priemirčio prieangin spokso
akutės, sielos prakaitas
su krauju

VI

Kūnas ant malkinės
durų, atsivėrusių ing
pajuodusiu veidu
liepsna

VII

Kiaule juodoji ir
kiaule tarp moterų
nepatyrusių vyro

VIII

Gyvųjų pareiga apmazgoti
kūną, nugramdyti peiliais
šerių, nuodėmių, dvejonių
nuodėgulius, prisikėlimo
vilties priekepas

IX

Nušluostyti, apversti
kūną, nupjauti kojas
nulaupyti Grünewaldo
Kristaus nagus

X

Tėvas iškelia peilį, šviesa
dar tik pro virpantį klevo
vitražą, varnos ant sniego
medžiokliai ant sniego, šiaudai
kviečių laukas, valstiečių
vestuvės, krūmuose tyli
Viešpaties avinas

XI

Galva dubeny, pusnyje
Judita, nepasotinamoji
už vieną, tik vieną alkaną
naktį, galva sniego drobulėj

XII

Pramušus odą – riebalų
ledas, pramušus ledą –
neišnešiotas jovalo
dumblas

XIII

Žarnų poezijos apšviestas:
sukruvinta kamža, pasisukęs
į moterų pusę, virš mažojo
altoriaus šv. Jurgis duria
kiaulę toks nelaimingas
jokio pergalės džiaugsmo
žiūri man virš galvos, išvaduotai
motinai mano tiesiai į
antrankius

XIV

Dalybos: stuburo medį
kirviu bestuburėms skrandžių
tautoms

XV

Lašinių knygos, lašinių paltai
lašinių sniegas, lašinių kryžiai
lašinių lytys, lašinių plytos
lašinių bokštas, tamsoje
po vieną, lašinių urnose

XVI

Karšto vandens
kruvinoms rankoms
žemės juodos
baltoms panagėms
ašmenų stiklo
seilėtai burnai
lupasi ledas, pusnys užverda
lenda iš sniego
nago kariaunos

XVII

Tėve, priartink šią taurę
riebalų kraują, mėšlą, žviegimą
nuplauk mirties šypsnį nuo
mano veido

XVIII

Dokumento papildymas:
varnos, ežeras, tuntas kačių
pasaulis, kiaulės
galva ant
pečių

Skaityti ir nešti

štai kiek raštų, kiaulės atversti
viduriai, melsvos raidės, jau po velykų
po kiaušinių, po perkūnų, braškės
lapas, ausis aistrios dilgėlės
klevas švinta žalsvai, švino varnos
erzina šunį, kiek balso ir vėjo kiek
čia, aidui nėra atsimušti, po ežero
pūslę kuojos smulkiais ratilais, ešeriai
raudonsparnės ar lynas
į dumblą suleidęs šaknis, gandras kala
vinis, ne į karstą, ne kryžių, debesys
šluoja dangum, balti puslapiai, vakarop
kruvini kruvini, užversti

ant pečių

Pervertas rytas

kasdamas iš krosnies pelenus
sukrešėjusius šlako gurvuolius
radau kruviną vinį

šitiek amžių šildausi
tavo kančia

šalta

Ledo laikas

pjovėme malkas, lentos nugriauto
tvarto, rąstai, storos kaladžių
knygos, lapas po lapo
rievė po rievės, dėdė prie pjūklo
šventas antanas, mudu su tėvu
tik patarnavom, iš kairės, dešinės
snigo, pirštinės šlapios, snigo
pjuvenom, pripjovėme pilną
pašiūrę, atėjo mama, šventa ona
iš dangaus nusileido, sakė
paimsiu pagalį kokį, prakūrom
šventas antanai, imk ir ne vieną
matai, kiek jau prapjovėm, matau
juokėsi motina, juokėsi dėdė
juokėsi šventas tėvas, pjūklas
žado neteko, ėmė baubt gyvuliai
nustojo ežeras plakęs, kai mus
ėmė į dangų

Duobė delne

duobė aukštaitijoj
ant kalno, išverstos
žemės akys, grumstai kieti
brangakmeniai aštriais pirštais
rudi, aptrupėję kumščiai

nuleidžiamos valties šlamėjimas
į juodą duobės lapiją
šonai smaluoti atmuša spindulius
lankstos apvytę beržašakės

stovinčiųjų ratas užsiveržia

dviejų kastuvų dialogas:
– tu jau pasislėpei
– mes Viešpaties akyse
ant delno

Oda kailiadirbiui

drįstu šauktis, taigi, tolybėse esančių
po debesim, kasdien mane lydinčių, liktarnia
magiškoji, svetimam tvartelyje, pas tėvus
(alio, pataikėte, bet telefoną jau išvedė)
namus jau nugramdė, buldozeriais, staliniecais
kareiviai degutuotom galvom ir kanopom
dabar ten rišamas dalgis ištrupėjusiom
žiaunom, sukritę jo lūpos, jo įsčios:

pro langą: matau juodas klevo šakas, dar toliau
juodas ežeras, juodas krantas kitam vandenų
horizonte: pasaulio galą matau (šitoj vietoj
keletas grašių ant popieriaus kapo)

neramu ir nelinksma: rudens pabaigoj stovėjau prie
jūros, sakiau: utėlėtos, pridvisę smegenų klostės
juodas skylėtas drabužis virš tirtančių rankų

ten gražu, nuomaris meta lapus, debesys klaikūs
verčias per galvą, per plaučius, smėlynai, nėra žemės
dangaus, ištrupėję keterų ašmenys, dalgiai bedančiai
vėjas ilgas kiaurai juodą drabužį virš kretančių
rankų, nudilęs pajūris:

radau šerną, dvėseliena, užsiklojus lig pusės:
šerno didžiulio landa tankumynėj turėta iš seno
ten neužpūsdavo niekad drėgme alsuojantys vėjai
ir neįšviesdavo saulė kaitri spinduliais sidabriniais
nei smarkiausias lietus neužlydavo: toks tankumynas
buvo aplink ir lapų storai gulėjo prikritę
ant mano galvos
ant nugaros musės, šeriai baisūs, pašiurpę:
tai mane vaikėsi šernė įsiutus
tai aš ją užmušiau, ietim didvyrio gražiai
pasivertęs, pasakas sekiau, girtas, ant motinos kailio
nuvirtęs, motina mano, motina mano: šito aš nesakiau

seilėjosi jūros burna, skrandžio sultimis
vėmė, akmenukus su skylutėmis, mažas nuodėmių
girnas, ant kaklo man

nepailsėjau, nuo žmonių atsitraukęs, arčiau
prisispaudusius prie akių stiklo pradėjau matyti

pragaras vaikšto po galvą su peikena, daužo
kur ledas ploniausias:

neišeina, išpažintis, kurią iš anksto žinai
kurią nori paversti menu, yra moralinis ateizmas

su tėvu: vežėme šieną iš klojimo, tai
sukapotas, susmulkintas, žiurkių sučečkavotas, sakau, tėve
kodėl jos nelaksto man iš po kojų, jeigu prėslas
iki žemės perkoštas kiaurai, sušutę smegenų raukšlės
kiaurai

tėvas: sūnau Dovydo, negi durnos
kad imtų lakstyti, Hegelio sintezės variantas
girgžda dvipirštės šakės, visa filosofija, dulkėm
pakilusi pašelmenin, užtemdžiusi tėvo pamėlusį veidą
labai gerą poetą radau, Jūsų išverstu kailiu
S. Czyczas, puikiai žiurkę aprašęs:
pokaris, pacaniukas prisirenka granatų, aviacinių
bombų [...] sprogimas išmetė vandeninę žiurkę
nutrauktom užpakalinėm kojom, ji dar norėjo bėgti
bet
negalėjo, pakėlusi galvą įsidėmėjo mane, visa
drebėdama

kas tada žiūrėjo į
gęstančias, skausmo prigniaužtas žiurkės akis, į
išgąsčio išverstas mirties akis: kas
matė mirties akis, pilnas siaubo

pacaniukas nudyria kailį, parduoda, o
poetas – eilėraštį apie žiurkę

kekšės žiurkės, surijo tėvo kumpius, ligi
balto kaulo išgraužė, kaulai da skūra, kaulai
da skūra, dar ir da, beldžia kryželis krūtinkaulin

svarbu kas kam kailį nudyręs, sugrįžau į Peru
(sakėt, poetas beveik neišverčiamas, kailis šitaip
priaugęs, o poezija evangelinė):

visad norėsiu gyventi, tegul tik tam, kad
valgyčiau

kad valgyčiau tėvo kūną, su žiurkėm
kad valgyčiau Dievo kūną, su Dvasine burna
į sielos skrandį
ak, argi aš vienas toks alkanas, girdit, Kailiadirbi?

kūnai sutarkuojami, supilamas išplaktas kraujas
iš Šv. Ršt. puslapių suberiamos manų kruopos
kepama dideliame visuomenės riebalų sluoksnyje
krečiamas kaušas masių, ant jos dedamas įdaras
atsižvelgiant į politprostituciją
prieš valgį palaikoma dezinformacijos orkaitėj
patiekiama paskutiniajam, jau papirktam
Teismui, be abejonės

vis tiek norėsiu valgyti, tegu tik tam, kad
numirčiau

norėsiu mataruoti kojelėm, paleistom žarnom
tegu tik tam, kad rašyčiau jums laiškus savo odoj
tegu tik tam, kad eilutes išklaipytų reumatas

nevykdysiu Jūsų valios ir nesuprasiu, kodėl
poetai valstybių konclageriuos
turi apsimesti svetimtaučiais arba negyvėliais
idant jų lūpomis pakartotų amžinąją tiesos
iliuziją

nes tiesa tepriklauso numirėliams
nes gėda poetui būti gyvam
nes gėda eilėraščiui, parašytam mirtingojo
nes gėda kalbėti visų vardu, savo vardą praradus

negėda viešai nulupt savo kailį
parduoti
už grašius
perduoti per mirusiuosius
rankoj iškėlus – – : – – – ją

1965–1990–1992

Aidas

rubuilis angelas praskrido
virš kopų mėlynųjų nidoj

kvatojo angelas debilo veidu
ir tartum kardas kirto aidas

per mano burną vapančią žodžius
ak Viešpatie aš nieko negirdžiu

Žvejys

gyvenau, neturtingas, ant ežero
kranto, nuo pasaulio, vėjų lūšnelę
globė tik nuogos uolos
mano moteris, vaikai retai tematydavo
kąsnį šviežesnį, mane, buvom laimingi
ežere įmerkęs tinklus, dieną naktį
mąstydavau dangų, užkalbėdamas
gelmę pelnydavau duoną, poilsį, iš turgaus
sugrįžęs į nuosavą būstą, skarmalus
nusimetęs, mylimas vyras ir tėvas

pasirodė Jis
apsuptas gerklingos minios
su keliais kaimo vyrais sėdo į
valtį, akimirksniu tinklas įplyšo, nematyta
gausybė žaižaruojančių sidabro
monetom žuvų

užmetęs painių žodžių tinklus į
pakrantės gyventojų sielas, išsidangino

mano moteris nebegalėjo pakęsti mano
žaizdotų delnų, dvokiančio apdaro, su
kaimynais išsekė paskui

juoką kelia mano laimikis, išmirė
mano vaikai, kaimą užpustė

aš plaukiu, dieną naktį, neišmanydamas
kito amato, įmerkęs tinklus šaukiu
dangų, meldžiu gelmę, apkurtęs

uolos nuo manęs nusisuko, vėjai
ištaršė lūšną, ant peties užsimetęs
įmirkusį irklą, patraukiau į kelią

\- - - - - - - - - - - - - - - - -

kelintam suknežinau kiaušą, permušiau
sprandą, kaskart paaiškėja, ne
Jis

\- - - - - - - - - - - - - - - - -

gulėdamas tyruose, vėlei pamėgau matyt
dangaus begalybę, suprasti
sąnariais žemės vėsą

vieną rytą, nubudęs, mane sekusią minią
pamaitinau dangumi, pagirdžiau
gelmių svaigalais, akys ėmė
spindėti, galybė monetų

dar išvydau sunkų
artėjantį irklo šešėlį

Ištikimybė

tupi gipso balandžiai
Dievo namų pastogėj
ateina javų pirklys
paberia aukso grūdų
krenta pajuodę balandžiai
ir dūžta pirkliui po kojų

Vakaras su pelėkautais

Kornelijaus maniera

po vakarienės paspendęs pelėkautus
laukiu virtuvės tamsoj
kada tvirtas plieno rėmelis
stuburą pertrėkš pelytei
sugundytai mažo kąsnelio dešros
kvepiančios šio pasaulio tuštybe

kantriai stypsau jausdamas
kaip bunda manyje
medžioklio aistra ir
kaip grumiasi ji su kita
daug kilnesne kuri
tyko manęs jaukiam
guoly šalia
mylimosios

Žemės darbai. Atsipirkimas

I

ruduo buvo rudinas
kasėme apkasus Dievo laukuos
tinkluose pasiklydome
žemė slidi, apvali
apaugus žvynais, sprudo mums iš
akių, mūsų galvos svyravo
bus lengva mus atpažinti
iš mūsų darbų – kasame duobę
artimui savo, esame sau artimi, aštriabriauniai
ridename vienas į kitą kvadratines
širdis, kubais pakeltus balsus
rudinas buvo ruduo
dvokė šlapimu ir krauju
dvokiame žuvimi, rytais ištekėdami sau į
delnus, pro pirštus ištekėdami virstam į duoną
į mėsą, į makaronus, į išmatas
vėl grįždami į duobes
žemei pasvirus, iškrentame iš guolių, iš
apkabų, aptvarų, rėkdami
šūdinas buvo ruduo

gražūs buvo plaukai
išdžiaustyti vėjuje
Dievas anapus tinklų
mojavo anapus paveikslų, anapus duobės
dugne, kuris atsidaro, išleidžiame vandenį
kanalizacijų burnos išspjauna atgal
slidinėjame lapuose, rankiojam savo
akis, kapuose, sproginėjančias iš kaštonų

II

ne lapai užantspaudavo
tavo akiduobes
ir ne Dievo piršto ženklai
ant tavo vokų
ant žemėtų dantų atvirukų
tarp moterų pagerbti mes
tarp kirmėlių pagerbtas tu
tarp ieškančių dvėselienos
tarp kasančių žemės nugarą mes
tarp duonos ir kraujo pateptas tu

sprogusi mina vienam iš būrio nuplėšė
rankų pirštus, kad negalėtų prasikrapštyti
išdraskytų kaštonų, akių, obuolių, slyvų
mirusį suvystėme į palapinę, kad aklas
nepraregėtų, neatpažintų vieno iš mūsų

žemę nukrėtė šiurpas, drugys ją plakė sparnais
mūsų sparnais, mes plasnodami kasėme
apkasus laukuose, varvėjome vienas kitam
iš burnų su seilėmis, ašaromis, su prakaitu
priemirčio traukuliais, slidinėdami, įkliuvę
į plaukus, o ruduo buvo nupirktas, rudinas
padalintas su džiūvėsiais ir pienu
ruduo akmuo sakėme
rudens vandens atsikandome
rudeniu rūdimis verkėme
rudinas šūdinas keikėmės
šūdini bet gyvi – išsigynėme

Ir tyla

iš uolos išauga stiebelis
akmuo užrakina šaknis
iš radijų išdygsta antenos
sraigėms išsprogsta akys
mūsų akims užauga vinys
vinims subręsta oidipai
briedžiams išauga apgautųjų ragai
girtam laivui kuriuo mes keliaujam
išauga stiebai ir popieriaus burės
miniai išauga stabai
apsiplunksnuoja stabai karališkom plunksnom
paminklams išauga sparnai
meta jie mirties kilpas mūsų kaklams
veidrodžiams išauga atspindžio dualizmas
ieško jie trečiojo
kurs žadėjo ateiti
uždrausti šviesos ir tamsos muštynes
mes išaugam iš mūsų pačių ir save atpažįstam
subliuškusiom plaučių burėm
pjuvenų prikimštomis burnomis
stovime ant uolos
neužleidžiame vietos bažnyčiai

neužleidžiame vietos ragams
nesileidžiame atrakinami
ir vinys išauga rankose mūsų
ir plyti prieš mūsų akis
išdžiūvus pasaulio tyla

mes kuriame riksmą

Iš ciklo „Markučių epifanijos“

Šiltas ruduo Puškinovkoj. Kapas

Prie parko noksta autobusas,
ant kalno Puškinas. Tik musės
iš tolo lenkia šitą vietą:
puvėsių nėr, o kam poetas?

Nebent šuva – ir to nė kvapo,
į žemę greit įauga kapas.
Jį lanko moterys su vyrais,
ten tarpu lapų sėkla byra.

II. 16

Paviljono mirtis

Gamta! Alus, konservai, paviljonas,
toli senamiestis, nėr Šv. Jono!
Čia akys sekė aptakias blauzdas,
ir brinko unksmėje gilioj lazda

lazdyno... Vilnia nuščiuvus rėžia vingį,
neliko stogo, nėr alaus, porelės dingo,
tiktai bendrabučiai (tamsoj – gal kareivinės),
į orą spengiantį įsmigę kreivos vinys.

II.16

Kalnas, užstojantis saulėlydį

Golgotos vardo vertas –
toks keistas anas kalnas.
Viršūnėj tiktų kartuvės,
Villono darbščios kelnės.

šiandien jau neįkopsiu,
aplinkui niekšų gaujos.
Ir temsta. Stipriai kapsi.
Nuo kalno kliokia kraujas.

II.16

Rėmai

Langas. O už lango
lenkė tapo Jėzų.
Mostaguoja rankom
lyg laikytų vėzdą:

mėlynas, nustebęs
juodą sieną ramsto,
drobė vėjy dreba,
blizga rėmų karstas.

II.15

Šaltas, giedras, užsnigtas vakaro kelias

Rupus dangaus žvirgždas

Žvaigždės po kojų girgžda

III.2

Rytas

Iš ryto vėjas, nervai geležies
klabenti sotų stogą buržua.
Pamišus senė atmatų duobėj
suklupus meldžias už kažką.

Per visą Subačiaus – galvodamas, už ką?
Nuo kalno jau: Šv. Ona ir Šv. Mykolas,
o senės didelė išdžiūvusi ranka
už dyka man šią dieną įpila.

1993.II.16

Laikrodžio mitas tamsoj

H. R.

Ant delno – laikrodžio malūnas,
mirties malūnas nukapos pirštus.
Nulėks ir galvos, ir veidai malonūs
į miltus – juodus ir tirštus.

Iš lėto girgžda gailestingos girnos,
be garso kerta rodyklių kalavijai.
Skerdyklon baubdami ir žmonės, ir galvijai,
jų geidulingas kraujas girnas girdo.
Kapuos užmigę siunčia baisų vėją:
girta burna, sukandus gyvą širdį,
ne kario žiaurią, ir ne baikščią stirnos,
žmogaus, sūnaus, sėdėjusio ant kalno,
su rykštele ant laiminančio delno,
su šypsena ir truputėlį girto.
Jis bėrė žodžio sėklą ant uolienų,
pašėrė minią. Atsibudo vienas.

Avelėms surentė namus. Apsigyveno piemenys.
Sudygo sėkla, ją bėrusį nukirto,
nebėr sėjėjo, bet išliko mitai
ir kraujas, kuris girnas girdo,
jos stropiai sukasi, be garso gula miltai
juodi, tiršti, atvėsę kaip skerdiena,
storai užkloję Gerąją Naujieną.

Jau kyla vėjas. Jis atpusto mirtį.

Krūmas

kur žmogui dabar atsispirti
šią naktį taip žydi jazminas

o kad širdis turėtų nors kojas
tegu tiktai vieną plaukuotą koloną

kad burna turėtų nors du žodžiu
du žodžiu kurie susieitų per akmenį

du baltus bent jau du žiedus
užverstoj nakties knygoj

kur žmogui dabar apsiversti
užkaltam ankštoj amžinybėj

Laukimo mantra

sūnui Mykolui

šaltam vandeniui šalta šalto vandens
juodai žemei juoda žemės juodos
aštriems ašmenims aštru ašmenų aštrių
kietam akmeniui kieta kieto akmens
trapiam kaului trapu kaulo trapaus
ryškiems griuvėsiams ryšku griuvėsių ryškių
minkštiems puvėsiams minkšta puvėsių minkštų
tampriam voratinkliui tampru tampraus voratinklio
akloms kalboms akla aklų kalbų
svetimam miestui svetima svetimo miesto
kruvinam kūdikiui kruvina kruvinos motinos
plyštančiai mėsai plyšu plyštančio audinio
bundančiai sielai seklu bundančio kūno
žaizdotam tėvui žaizdu sūnaus žaizdų
šventajai dvasiai šalta šventosios bažnyčios
alkanai mirčiai alkana gyvybės sočios
pilnam pasauliui tuščia gyvo žmogaus

Kelionė traukiniu iš miesto. Su knyga

Italas tiesą sakė: miesto vidury
tu pasiklydai. Laiko dar turi
ir bilietas kišenėj – ne į rojų,
kavinės girtą mėsą atrajoja
(kas rytą gimsta ir kasnakt numiršta Troja)
vyne ir vėmaluos išmirkusi žmogiena,
išėjęs su minia sugrįši vienas
pro kartuves, pro uždarytus teismo rūmus
kaip tėvas palaidūnas su atgaila – pas sūnų.
Dangus jau neatspindi ištinusio baroko,
o grindinys lotyniškai nemoka.
Prie teatro guli režisieriaus nosis,
turgus po to, prekeivos – ubagui neduosi,
ne iš godumo – košia šaltas vėjas
(jei šviestų saulė, būtum jį nudėjęs?)
už saują popierinių – šimtas atpirkėjų.
Atvėsę kumpiai, nugarinės, kruopos,
supjaustytos, raudonos – telyčios ar Europos?
Du pedofilai glostosi stotelėj, –
kelintą valandą mirtis, kelintas kelias?
Peronuos šiukšlės, nuorūkos – kur miesto meras,
neįsileiskit kiaulės! Hegzametras, Homeras...

Atšipę ratai farširuoja tylą,
šturmuoja užpakalius pervargę debilai,
tu laukei paramos, akių protingų,
į žodį grįžk, į pradžią, Viešpats tingi.

Dvi pabaidytos stirnos, traukinys,
knyga, mergaitė, nutrūkęs sakinys,
po to betono luitai, autostrados,
įtampos kaita, kontrolė, kainos, badas
ir vėl knyga, protingų žodžių srautas,
bažnyčia apleista, apšepę fermos, srutos,
lietuviai, žydai, rusai arba lenkai,
sąstatai tušti, mazutas, plytos, lentos
(išardė Bokštą? ar statys iš naujo –
viena kalba, kai burnos pilnos kraujo).
Medinės tvoros, bulvės palei bėgius,
vaistai, pelėsiai, iškamšos ir miegas.
Įmitus moteris, sijonas, lūpos, dekoltė,
rūgštis, cisternos, iešmai ir kaltė.
Ir vėl motyvas, judesys – pataiso krūtį,
vagono prakaitas, kvapai – pradingt, nebūti.

Trys invalidai, „Baltijos“ pakelis,
subilda kelias ar stuburo slanksteliai,
sutrinksi durys, posūkis, nieks neįeis,
vėl juda akys sunkiasvoriais sakiniais,
deja, nei išminties, nei patyrimo,
tiktai smala, tiktai bejėgis bėgių rimas,
liemenės ryškios, pušys, semoforai
ir tavo viltys, bet ne tavo norai.
Per šimtą puslapių, o ta pati vienatvė,
ir ritmas koščioja, bet Dievas jo nematė,
prasilenkė, paklydo, nepažino...
Neplautos kojinės, rusenantys durpynai,
metalo tiltas, sandėliai cemento,
raudonas skuduras, šuo, katė – memento.
Vėl tarpstotės, miškai, tušti angarai,
vamzdynai, dujos, „Draudžiama“, negera...
Žuvies ir vandenų netekęs tvenkinys,
klampus dumblėtas dugno sakinys, –
stoties dviaukštis pastatas, bagažas, kipiatok,
ne čia Itakė, lipk, bet nesustok.

- - - - - - - - - - - - - - - - - -

Per amžių staugsi miesto vidury
vašku užantspaudavęs kaukolės duris:
ne tu, o miestas tavyje paklydo
kažkur tarp šventojo ir tarp bandito.

- - - - - - - - - - - - - - - - - -

Taries įveikęs laiką – jis prakeiktas,
ieškojai žodžio – nebeliko daikto,
neliko netgi įveikto atstumo –
nenugalėjai jo, tai jis tave atstūmė.
Ką gali traukinys, kalėjimas, esė –
tu niekad nebuvai, todėl ir teesie
ir tavo pastatai, ir Dievo laukas
ir tie, kurie negrįžtančių sulaukia.

Stoties dviaukštis pastatas, bagažas, kipiatok,
ne čia, ne čia Itakė, nesustok.

1992.IX–XII

Veido matavimas

mano kostiumas labai gražus
patogiai prigulęs
geros vilnos, mano

mano Dievas turi jaukius namus
mano tėvas
neturi namų, mano

mano balsas skamba
tvirtai mano žingsniai
tinkamai atsilyginu
kiekvienai sekundei

mano skruostas ramus
net ir įkirstas kumštis
tarpuvartėj tinka man

mano tėvas neturi
kirvio, mano kirvis
veide mano

mano moteris gražiai
aprengta mano moteris
saujoj širdy mano

mano Dievas turi
motiną mano
tėvas neturi motinos
mano

mano gražus elgesys netinka
kankinimui mano veidas
turi būti gražus
ramus iškilmingas

mano Dievo veidas jaunas
dailus mano
tėvo veidas senas
bjaurus mano

mano veidui išmuša dantį
akį liežuvį kam
man toks veidas
atsilyginu kuo greičiausiai

mano veidas turi būti į
mane panašus aš
į veidą nepanašus

mano Dievas neturi
veido mano
tėvas turi veidą mano
aš neturiu

Prisimerkęs, beveik aklas

nežinau, kas ateina
per kopas, žinau
kas negali ateiti

dangaus vidurius
sukantys paukščiai
briedis, koją pametęs
kojotams

kraujo pakilus
taurė virš jūros

aš žinau, sunkūs vėjo kanjonai
vėjo nuplaunančio kojas
švitrinio popieriaus, numazgojančio
akių juodymus

žinau
nežinau negali ateiti
ateis

Metamorfozė

moteris bėganti stotelėje trumpam
sustojusio autobuso link, skubanti moteris
tąsoma į šalis sunkių ryšulių, nerangi
panaši į karvę, veržiamą balno
išsidraikę plaukai, pro iškirptę sprūstančios
krūtys, klišos, venom išvirtusios blauzdos
baimės iškreiptos lūpos: štai nuvažiuos
transporto priemonė, o ji pavėluos su sunkiais
ryšuliais prie alkūnėm jau ramstomo stalo
nesuspėja
nutrenkia ryšulius
pastebėjusi pašaliečio žvilgsnį
ūmai susidrovi, atsitiesusi ima žiūrėti
kažkur virš melsvai nuteptų alyvų
laukianti
susikaupusi
Pirkėjo motinos provaizdis

Prarasto laiko parodija

traukinys pučia fleitą tamsoj
tyli medžių dugne
ugnis
sniego laikraščiai gruzda
neatpažinę, neužfiksavę istorijos
išslydo, virto vandeniu, dulkėmis
popieriaus kaulais minkštais

vaikai tebežaidžia sutrešusiuos
karstuose, jų smėlis negailestingas
vėjo akims
kreivuose skersgatviuose, tarpuvartėse
geležinkelių stotyse, ant pakilimo
takų veršeliai prekiauja savo
krauju

kūnai lengvi, alkani, ištroškę
gravitacijos indai tušti
atspindi apakusius, griūvančius
debesų laikrodžius

upės, upės mutantės
išsižioję talentingų skenduolių
talentingos svorio gramzdos

(dvėselienos plaukia paviršiumi
išpampusios buities širdys)

miegamuosiuose žiopčioja lūpų
pamėlusios žuvys

potvynio kraujas mieste
gamtoje ir gyslose ūžia
pro šalį traukinys
pučia į tuštumą

laikas nieko nerasti
laikas nesigailėti praradus

laikas
jau ryžiai pūliuoja ant
drobės kreivose pavasario
vagose po Van Gogho –
švelni beprotybės fleita

laikas švilpti, sutapti su oru
tapti savojo
prarasto laiko parodija

Aukščiau gegnes

prikalti žmogų prie slenksčio
prie durų skambučio, prie
kaminų, prie staklių, prie stalo
televizoriaus, knygos, prie
butelio

prikalti žmogų prie paklodės
prie makaronų, prie skalbinių
laikraščių, dulkių
siurblio, vorų, prie spąstų
prie pasivaikščiojimo, prie tylėjimo
dviese, prie cigaretės

prikalti žmogų prie geležinkelio
prie bundančio miesto, prie
žiurkių galvoj, prie rankos paspaudimo
prie susižvalgymo autobuse, prie erekcijos
prie vandens ribuliavimo, prie stiklinės
mėnulio, šuns grandinės, prie klyksmo po
tiltu

prikalti žmogų prie žmogaus, prikalti žmogų
prie ausų, prie rankų, prie burnos, prie
sapnų, prie bažnyčios, prie viešnamio, prie
reinkarnacijos

prikalti kristų, prikelti žmogų, pakelti –
kelk, kelk
aukščiau gegnes!

Lesalas

jaunuolyne, tarp eglučių
(čia būta dirvono, purvinų avelių
debesys) radau kaukolę
šuns ar lapiuko
spindėjo panaši į umėdę
iš arčiau žalsva, kai kur į melsvumą
be apatinės žiaunos
įdėjęs maišelin, prie grybų
leidaus nuo kalno, per užakusį vieškelį
kirtau žydų kapines, pasvirę plokšti
antkapių pirštai
pagelžkeliu traukiau į vakarus
dulkiant susmulkėjusiam lietui
jaučiau, mano siela kaulo spalvos, kaulo
amžiaus, bent porą tūkstančių metų
gal ištvers giliai, po dangaus velėna
senas varnas 7,65 mm kalibro snapu, pušies
viršūnėje sekė linguojančią žvyrkeliu
lietuje spindinčią
sunkią kaukolę
sklidiną gardaus lesalo
ant baidyklės pečių

Dvi lietaus meditacijos

I. Lietus ir Boscho arfa

tirštas, dumblynais pradvisęs lietus žolę merkia
purvas, molynas, klampoja šešėlis taku
užmiršęs šią žemę, palikęs, supūti pasmerkęs
šieno vežimą, vaisius, kuriuos aš renku

senas lietus, minko molį kreivi jo ramentai
ąsotis su asilo kojom ar kiaulė, skaitanti Dievo raštus
priplėkęs žodžių patosas, išblukę dangaus pergamentai
silpni instrumentai, nepakėlę tobulo garso naštos

buvo čia grota, sėdynėse fleitos stirksojo
kas pilvą kaip būgną, kas klyną kaip stygą įtempęs
grojo ir grojo sulipę į sklidiną mėšliną lovį
nuplovė lietus, nugramdė – triumfuoja pakampės

šitą jau tūkstančiai sakė, vien tik kartoju, ką liepia
mano sudrėkus klausa, Tavo pirštų lašai
mano – kirviai buki. Kraupiai vaitoja palėpėj
pakaruoklis, o Tu lietumi testamentą rašai

šitai žemei. Man juk užtenka eilutės, skiemens, man tik garso
krintančio lašo žemyn pro plėšriai išskėstus lapus
į akiduobių, gaudžiančios kaukolės tamsą, kur sielą išnarsto
logikos staklės, bet ir jos surūdys ir supus

kvaila ieškoti Tavęs, kvaila Tau laiškus rašyti
žodis, kur buvo pradžioj, jau išsigimęs į klyksmą
ašmenys žengs iš dangaus, man šį vakarą žiauriai nušvitę
laikrodžių širdys šią naktį po vandeniu tiksi

ausys ir ašmenys: be garso nupjaunantys lietų
kas čia ką laidoja – lėlę, prigrūstą šiaudų
išsirikiavę lentynose popieriaus dulkių piliečiai
virto mazgotėmis knygos jūsų džiaugsmingų raudų

čiurkšlės srūva stiklu, sėkla per moteries pilvą
obelys virpa tamsoj, tuojau pasirodys Ieva
avis prabindzena, vilkdama įmirkusią vilną
iš paskos šeimininkė, išdžiūvusios krūtys, šleiva

vis sunkėja lietus, akmenys byra į žolę
muša prie žemės, į purvą, į sąmonę braunas
dunda, žiojas tamsa – atgailos nepradėjęs prapuoliau
traukinys, traukinys, traukinys – ne šėtono kariaunos

apie pabaigą skelbia trimitas, ne – elektrinis skambutis
antrankiai žvanga ir raktai: išveža veidus karučiais
susiraizgiusi daugiaburnė ant kartono piešta prigimtis
rankos galvos ir širdys bailiai virpančiuos sielos drebučiuos
ir seilėta apsirijus mirtis

lietų girdėjau, gal grojo kas dieviška arfa
atmena vandenys tvano nušluojančią jėgą
didelis kliokia lietus, tartum omega ir alfa
lyja, lyja ir lyja, o mega

II. Mirusio lietaus miestas

miestas – į seklumą išmestas miręs laivynas
kur besibelstum – laivas prisprogęs tamsos
neapykantos, baimės, menkystės putojančio vyno
bažnyčios, dangaus įsikibę – ir tos smilkuliuoja vos vos

plytą po plytos – šitą miestą reiktų suryti
sukramtyti skylėtais dantim, kraujuojančiom smegenim
vakaras bokštais stirksojo, o jau nieko nelikę iš ryto
tu, kurs esi vandeny – būk su manim

mano broliai pūvantį grindinį aria
į mūro vagas pasisėję, jie greitai sudygs akmenim
griūva išžioję nasrus gelžbetonio niagaros
tu, kurs esi grindiny – būk su manim

vienas čekas sapnavo: šūdų venecijos plūsta
po prispjaudytom smuklių, dekoltuotų šventikų grindim
vien lavonai aplinkui, su kuo pasidirbinsiu plaustą
tu, kurs medy esi – būk su manim

žeme, žeme, vaitoja pražilęs žemaitis, žemyna
jam vaidenasi kaimas, kitados jį sukaustęs šaknim
neturiu jokios žemės: mano žemėje auga tik minos
tu, kurs esi sprogmeny – būk su manim

buvo gaisras, liepsnojo ir žmonės, ir žvėrys
žaižaravo dangus prakeikimo kerštinga ugnim
įkvėpimo sau sėmės grafomanas, valdovas išgėręs
tu, kurs esi ugnyje – būk su manim

šaldytuvas prabyla... smegenikalnis rimsta ir vėsta
šnekalų tirštos putos, ligi šiolei vadintos lava
mano kraujas šįvakar tuštybe ir seilėm atskiestas
o iš ryto vėl miestas, laivynas, kavinės, kava

kapinynas, kur aršūs numirėliai kryžiais mosuoja
Michelangelo, Petras* sėdi, šnekasi suomių pirty
šitą miestą užmynusi didelė, dvokianti koja
iš tarpupirščių stiebias savo vardą užmiršus mirtis

* Petras Repšys yra sakęs, kad Michelangelo Vakarų Europos dailę atvedė į suomišką pirtį.

Tariamas sugrįžimas

buvo spalis, sugrįžęs, žemė virto į kaulą
žvangėjo atbukęs lietus, lapai virto į mėsą
virto į drumzliną akį, ką laikė ežerų saujos
protėviai, burnas prakrapštę, alsavo į sutemas vėsą

žmogystos rausė duobes, tąsė bejėgius akmenis
plačiai užsimoję, skaldė stiprėjantį vėją
lindo šešėliai iš žemės, tvirtėjo jų ašmenys
palei dangaus geležinkelį aikčiojo perpjautos vėlės

buvo nelaikas ir nevieta čia sugrįžti
rudeniui grįžti ir žiemai: jau buvo ruduo ir žiema
minios prie tvartų laukė skerdienos ar Kristaus
badoma kryžiais tvinko padangė žema

laikas poezijai skirtas, laikas kalbėti nežodžiais
laikas pasverti lapus, laikas tylėti kapus
laikas girdėti vienatvę: ilgai, be patoso, bet godžiai
laikas, kol mirusieji šviesą ir tamsą užpūs

paguodos, naudos nesurasi į lapkritį žengęs
nieko nereikia, kad stuburas remtų skliautus
laikas beraštis, jo vidury išsirengęs
Viešpaties medis juoduoja. Tau tik vaidenas – kad tu

tau tik vaidenas, kad eilės, tau tik vaidenas
kad amžinybė, kad meilė, kad neapykanta, menas
kad pasmerktas, kad atsakingas, kad reikalingas, kad senas
Dieve, kaip pūsdamas šautuvo vamzdį, kaip angelas stena

Ištiktas ryto

smilkstantys miesto nagai, yrantys kūnai, šiukšlynai
paukščių varpeliai viršūnėse, lyg griežtų svirpliai
ar žiogai, gal cikados, Čikagoj, po žemėm, giliai
tave sniegas ištiko šį rytą – atminties apsemtieji salynai

Jo nėra, bet Jį primena zylės ir dvokiantys dūmai
net ir šiukšlės, – žėruoja jos, smilksta vėjo neblaškomos
šitaip daužės širdis, rodės, jau sumažėjo atstumas
vos pasnigo – toks baltas šis mirksnis – o tu susitraukęs į tašką

tarytum sugrįžęs. Bet niekur nebuvo keliauta
kas, kad keitėsi, slinko vardynai, plaukai ir vietovės
iškastruotas, beginklis baubė kruvinas pusdievis jautis
po lėktuvo sparnais, kur skerdykloj akla demokratija stovi

stovi moteris milžinė, tokios geidė kadaise Fellini
ne, ne jis – besmegenis kuilys Casanova
naiviai manęs, kad galas yra begalinis
ir kad buvo ne žodis pradžioj, o tik lova

viskas įmanoma, tik nereikia čia Dievo minėti
filosofas dar sako, – jo nereikia netgi mąstyti
smilksta miesto nagai purvini, kruvini, ištrupėję, žemėti
juodas taškas ant sniego – dabarties staiga partrenktas, ryto

Neturėjau ko nusitverti –
šią akimirką – netgi vaikystės

dabar tik vaikystė: tarsi nebuvo gyventa
lango nebuvo ir kelio, kur kerta kaulėtus laukus
tik atmintis, tiktai šmėklos, šventyklos apvemtos
motina kerštui aukojanti mylimus savo vaikus

dabar tik vaikystė: mama atsirėmus į rentinį
tėvas tarpuvagy, prakaitas arklio aitrus
aš nebegrįšiu į šitą prakeiksmus urzgiančią gentį
aš nebegrįšiu į bandą, trypiančią savo kapus

dabar tik vaikystė: o kur tu sugrįši negrįžęs
kur be alyvų, be liepų, lelijų baltumo kraupaus
kur, našlaitėli, į XVI amžių, į griuvėsiais paleistą Nesvyžių
ar skeletas tvirtai tavo virpančią širdį paspaus

dabar tik vaikystė: varnos gražiau negu angelas taisos giedoti
vidurių kaliniai! žarnų bėgiai iš suodino skrandžio
į apleistą, į šaltą, paskutinę numirėlių stotį
ar mėnulio ten kapas danguj, ar gleivėto skilandžio

dabar tik vaikystė: o iš ten kas gražaus atsiliepia
mėsos, mėsos ir kraujas – gyvus žmones jau kirmėlės ryja
iš gerklės man – žilvičių plaukai, lipnios liepos, o liepos
užverčia savo žiedais prasigėrusią durnę Mariją

dabar tik vaikystė: štai ant stalo jau kreta stiklinė
štai prisėda Tarkovskis, delnuose jo – videožaizdos
ne dabar – ir ne tik – ne vaikystė – ne mirties dar tėvynė
tik akimirksnį trukus akimirka – be Apvaizdos

Mortui sepulti sint
(1998)

Vapantis orfėjas

buvau orfėjas, skindavau trofėjus
aš persefonę, hadą nugalėjau
geidžiamas buvau, gražus kaip vėjas
tave mylėjau, kad grįžtum – nenorėjau
garbė labiau nei meilė man rūpėjo
o kas man liko? –
plikė, euridike

Išrinktasis

tu esi išrinktasis, tu esi mylimiausias mano
sūnus
pateptasis, sakiau gležnam
buroko daigeliui raudona kojele
be gailesčio raudamas kitus
užstojančius saulę

Vyšnaitė

kurmis pagraužė vyšnaitę
požemių aklas valdovas pagraužė
jaunas vyšnaitės šaknis
pavasarį ją sodinau taip džiaugsmingai

kai vėjuj šlamena laja jos
kaip byra žiedai kūrėjui
šešėly prigulusiam
tiesiai į plaukus, į burną
svyra sultingi, raudoniu įmirkę
vaisiai, o krintantys lapai geltoni
rusvais pakraštėliais – kaip mintys
į nebūtį šviesią

pagraužė! Tik vainikas šakelių
sausų ir aštrių man
už tokią puikybę, sausuolių!

Guolis

naktį kažkas ropinėja jo nuogu kūnu
verčia nuolat kasytis, vartytis, skaudžiai
draskyti pilvą, šlaunis ir šakumą
be jokios erotikos krapštyti
glebius lyties organus
ir kai pašokęs, šviesą įžiebęs
jis nuodugniausiai apžiūri tokį pažįstamą
svetimą kūną
vėl, kaip ir ne kartą anksčiau
nieko neranda, nemato –
jokių vabalų, jokių išpuvimų, žaizdų
kirmėlaičių, tik nejaukiai
išmėtytos patalo įkapės

ir nuo durų nustumtas akmuo

Žodžiai sidabras

Kur nors vis tiek surasi lenktą ragą
kuris atvertų širdžiai mielą balsą
nereikia niekur eit, važiuoti, belsti –
surinkt skaičius, laiku atgauti žadą

---

tarsi šauki, bet vis neatsiliepia
kol pagaliau – ragely balsas:
– taip, klausau...
dar veršis negimė, anksti dar pjaut...
(palėpėj
kedenas žiurkių legionai, mėsa ne pardavimui, sau...)
– o kiaulė ar riebi, pargriaut užteks sveikatos?
– ne, šūdas... per pirštą lašiniai, netikę metai
kaip katinas išdvėsus, groblai matos...
– kaip jūsų sveikata?
– po truputėlį krutam...
kai karvė atsives, savaitę dar palauksim
kad veršis paūgėtų, mėsa tvirtesnė būtų
ir peilį po kaklu...
– tai bus gražių paveikslų!..

bet gailestis... užuojauta... juk gyvulys – jis gyvas –
o dar negimusiam jau nuosprendis paskelbtas

– žmogus kaip žmogų skerdžia, pažiūrėk... ne dyvas
kad gyvulį... jis valgomas, todėl nekaltas
– o kaip orai, ar ledą jau nuvarė?
sula turėtų sunktis kibirais...
– taip, įšalas gilus, bet dangų lyg uždarė
dar laikos ledas, nelyja – negerai...
– bet sniego jau nėra?
– nebėr, maknosim purvą...
– ir kraujas su purvu... ant sniego lyg gražiau
kai iš pusnies galva į dangų kaip iš urvo
mažom akutėm spokso... o veršis... nežinau
– o ko čia nežinot... mėsa ir tiek, į skrandį
– bet gaila vos tik gimusio...
– savaitę dar palauksim...

po to – tyla, nes žodžiai, jie neranda
teisingo kelio, tyla... tyla – ji auksas

* * *

saulėje pageltęs laikraščio puslapis
šešėlyje pageltęs, pusiau perlenktas veidas
geltonoji spauda nutrupėjusiais egzistencijos
pakraščiais
nuo saulės, nuo alkoholio, nuo kepenų ir keiksmų
nevilties, kuri neapčiuopiama, kuri konkreti
juntama visu kūnu, kuri sklidina
jos materialumas pražūtingas, jis intensyvėja
ima švytėti, tampa nepakeliamas, nebepaaiškinamas
nebeišsakomas

tuomet ir stveriuosi
tuomet metaliniai žodžių antrankiai

* * *

galiu tik sėdėti prie lango
gurkšnodamas, vis labiau svaigdamas
vis lengviau pagaunamas banalių ir sentimentalių
nuotaikų
kaip portugalas buhalteris skaičiuoti
kiek sykių mus dar gali trikdyti
suprantamas, nepaaiškinamas
pasaulis, kasdienybė, nežinomo Dievo tamsa
kurioje vis skaudžiau atsitrenkiama
kartais švelniai, džiaugsmingai šūktelint
tokių šūksnių aš beveik negirdėjau
kai nelieka visai, lengva suprasti
kas buvo praėjusi jaunystė
tai nepalengvina artėjančios senatvės
jos negalių kūno
siaubingos, bukaprotiškos melancholijos

siaubingos, bukaprotiškos

Siena

kiekvieną rytą bėgdavau į šalia esančias
kapines, idant
išblaškyčiau pernakt susikaupusias
sapnų nuolaužas ir nemalonų
kvapą, kuris susikaupia burnoje ir
toje kūno vietoje, kur įtariau
slypint sielą

tai keistos kapinės – viename gale
renkasi katalikai, bedieviai, pravoslavai
kitame – vien tik žydai, nors skaitant
antkapių antraštes sunku patikėti
kad jiems Tora buvo svarbiausi gyvenimo
raštai

vieną dieną kapines perskyrė bjauri
betono blokų siena

aš mėgau kapines – mirties baimė
skatina ją pažinti kuo intymiau, o ne
bėgti tolyn
atsiradus sienai ėmiau vengti
lankytis ten

nesišnekantys mirusieji baisiau
nei vienas kitą smaugiantys gyvieji

Gardas

Mano bičiulis poetas Aidas 1994 metų vasarą
gyveno sodo namelyje.
Šį eilėraštį parašiau po viešnagės pas jį

kiek dar liko draugų? bet, deja, neturi telefono
į vidurnakčio stiklą bilsnoju rusenantį nagą
vakar tiek priplepėjom, bet užmiršom Antaną, Ramoną
pasikėlusį laiptais žemyn, kur klozetų baltieji noragai

aria Viešpaties lauką, aria Hado liepsnojantį ledą
tavo vardas iš ten: šūksmas, ūksmas, atatranka, aidas
tokie garsiniai veidrodžių skydai; rusai sako dar – adas
ar prisimeni: nuotaką žiemą į mirtį pavasaris vedas

tiek čia klasikos... kam išūžti ausis, telefonų mieste nebeliko
tarsi koks Mandelštamas – ja jieščio nie chočiu umieratj...
priešais sušiktas namas... mirštančios sielos peizažai, – o, nykūs
kur Nyka, kur Niliūnas dabar, – baltų mariose, taigi, aha, akurat

gėrėm kavą tarsi degtinę – Pilies g., prišnerkštoj poetizmų pily
koks ten lygis išgėrus, bet vis tiek mes aukščiau jūros lygio
neliūdėk – tau nedygsta ragai, nors ir plunksnos taip pat neišdygo
bet vis tiek čia gyvent negaliu, gal ir tu nerašyt negali...

televizorius sako, kad poetas šventais raumenim, įkvėpimo ekstazėj
nesupranta, ką rašo, bet iš kosmoso liejasi metrika, žodžiai ir rimai
tau patiktų šitie paistalai? ne, ir tau būtų šito per maža
gatvėj spardomas šaukiasi Dievo žmogus... rėkė rėkė, užkimo...

kas poezija man, – nei terbos, nei karūnos, nei balno, nei kardo
baigias lapas – tik kruvinos lūpos užu švytinčio Viešpaties gardo

Kelionė į tėviškę. Pavargusi šiaurė

gilyn į šiaurę mėlynas vanduo
per kelią dūmai – smilkstančios žolės
melsva dvasia... tik išvaduok
nuo abstraktybių, nuo kelionės
tikslo. Daugiau gyvybės prarastuos daiktuos
išskydęs ledas, partrenkta kalė
kumelės pėdos, viešbutis VILLONAS
benzino kvapas, giesmės, cigaretės
sėdynės minkštos, medžio kūnas kietas
vidaus degimas, staugiantis variklis
įkaitęs Bakchas, šaltas Apolonas
bevardžiai kilometrai, į horizonto ryklę
numirt aukštielninkam ar gulinčiam ant šono
o jeigu sėdint: „jis prie darbo stalo
eilutės nebaigė... taip ir atšalo..."
bet oras blaivosi, atrodo, sąmonėja
valstybių sienas ignoruoja gervės
gilyn į šiaurę – atkaklus Borėjas
bet net ir jam sunku įveikti smarvę
sunku pateisint maištą prieš absurdą
gamta ir Dievas propaguoja skurdą
ant ežerų melsvuoja gilios žaizdos
žuvis be oro žiopčioja ir spurda –

krikščioniškų minčių turtingas vaizdas!
po to – tyla, tolydžio virstanti į vatą
nustebęs kūnas – vėl priaugai svorio
vandens mėlynė, šlykščiai trūksta oro
bet, ačiū Dievui, neturi chalato...

užmigo žemė, tik dangus
žvaigždes rikiuojantis į kovą
šventa kova, bet dar šventesnė lova

Du tvenkiniai Markučių parke

duobėti tvenkiniai
raupsų išėstas ledas
už kalno traukiniai
poeto tuščias veidas
(žymiausias rusų bardas
su negro bakenbardais)
paminklai kankiniai
šakigaliai ir šukės
pavargę mokiniai
nuskurdęs Viešpats ūkis
muziejai eksponatai
du tvenkiniai, ir ką tai
galėtų reikšt, – geniai
ligoniai automatai
ir saulė, – kaip seniai
užmiršo žemę rūkas
čia vis per daug šviesos
per daug čia atvirukų
net antkapis – vėsus
o tik į saulę sukas
per daug gyvų balsų
įsmigusių į tylą
kur trauktis, juk baisu

vienam maiše – dvi ylos
trūnėsiai ir liepsna
ir dūmai viršum krūmų
šalikelėj, tiesa
sukniubę šiukšlių krūvos

apirusiais krantais
veidais, kurie greit juosta
du tvenkiniai – tvirtai
juos skiria žemės juosta

1995, kovas

Laiškas

I

blakstienos yra upės
naktis, upės veidrodžio
šlaitais, veidrodyje, o kas
veidrodyje, ašara
ašaka, mažytis ašaros
šonkaulis
mažai indėnei ant kaklo
yra tik jausmo
alsavimas, virpančių šnervių
formos, tik dvelksmo
kontūras, bet nėra
jausmo kūno, nėra
jausmo griaučių
jis arti, jis lengvas
alsavimas, jis sunkus
dusulys, rėvos veidrodžio
šlaituose, ašaros iš
dangaus, iš dieviškos rūšies
kviečių, o drumzlės semiančios
sielą yra neišsipildantis
skaidris, rūkas, migla

jos tėkmėj mažos spurdančios
krūtys, žuvys skraiduolės ir
rankos, jos yra geismas
mylėti ir geismas žudyti

II

nėra vienišesnio už medį
stovinti tu po
pušim, medžio šaknys, tavo
vaikai, siena tarp
jų ir tavęs, meilės
siena, antrankių siena
kurią augini, nesitaikstai
su tuo, bet ji auga, sienos
šaknys, mano vardai
bevaisėse laikraščių stepėse
kaukia šakalas, širdis
apaugus instinktų
kriauklelėmis, kiaukutai
kertantys veną ir laiką
tikėjom, kad skirtas jis
mums, amžinybė degtukų

dėžutėj, kiek degtukų
dėžutėj, kiek dėžučių laike
vienas ir vienas jau yra
daug, begalybė, jungianti
mus tuštuma, aklais
čiuptuvėliais ieškanti
dar nepatirto, neišgyventų
salelių mažiau vis
jos brangios, nenusiaubtos
žodžių turizmo, betgi
esti dar Jis, jeigu
stiebtumės mes, jeigu
aukštyn, jeigu tu pasistiebtum
palenkiu galvą, tavo
lūpos, mano
ausies klausykla

III

ežeras, koks tolimas
akies krantas, tavo
akys ir vienas ežeras
mano rankos dygios

degančios, kurstau dugne
laumių plaukus, tavo
plaukai, mano rankos
įtemptos, virpantys
plaukmenys, plaučių paparčiai
smilksta ir smilksta
nuorūkų žvaigždės, pokalbis
paspiriant akmenukus
silpnas juokas, iš gilumos
jis laimingas, primena
aimaną, silpnas mėnulis, ežero
sparnas, mostas, gūsis
į lūpas, iš nakties pusrūsių
meilė toks maistas, sunkiai
suvirškinamas, pykinantis
vienkartiškumas, kūno
plokštumoje, pasibaigiantis
lieptu, kuris pasibaigia
ežeru, kuris pasibaigia
kitame tavo akies
krante, kuris pasibaigia
nesibaigianti

Pelytės atminimui

melsvoje, ne žydroje
vonioje (ją nuomoju kartu su
kitais buto tarakonais ir langu į
Rytus) radau mažą
pilką pelytę, abu buvome išsigandę

ji čia pateko per ventiliacijos
rankovę, aš kaip ir visi kiti
iš keleto chromosomų kombinacijos

tai įvyko antrąją Velykų dieną, iš ryto
ir mintis nuskandinti pelytę
atrodė šventvagiška
prisikėlimo akivaizdoje

į ąsotį įvaręs, išnešiau ją
į lauką, paleidau, lydėjau žvilgsniu
greitai sprūstančią pumpurus sukrovusių
alyvų link
jau nusigręždamas, verdamas duris
per petį
jaučiu iki šiol
kaip sujaudino bundančią žolę
liesas katino šešėlis

Figūros kerštas

Šarūnui

drobės kampe, nelyg apokaliptinės triūbos
belapiai kamienai, laukiantys, kol įkvėpimo
liūtis stvers, užplūs, išskleis jas, vers drebėt
ir žydėti ryškiais aliejaus žiedais;
prie kitos sienos, šalia apmusijusio veidrodžio
torsas, – nesvarbu – bekojis, berankis, svarbiausia
beveidis – kaip simboliška šalia veidrodžio
dar kitame kampe – tuščios dažų gilzės, sukrešėję
teptukai šalia nebaigto paveikslo, – viskas atrodo taip
tarsi iš čia kažkas būtų skubiai paimtas į dangų

mano nusibodo! – žiūrėti į negyvus drobių kamienus
tuščių butelių koloną, nuorūkom paspringusią peleninę
į nusitrynusias grindis, sergančias žalsva jūros liga, man
nusibodo Jo laukti!

tą naktį, išsproginęs nebaigtas piešti akis
aš išlipau iš ankšto drobės keturkampio
silpnom, vos nulaikančiom neproporcingai ištįsusį
liemenį kojom peršliaužiau kambarį

užlietą šleikštulį keliančia gelsva kirmėlių šviesa
ir sustojau prieš veidrodį: turiu pagaliau sužinoti, kas aš
kokiai būčiai Jis mane norėjo prikelti iš didžios nebūties
bet taip ir metė, pažadinęs manyje tik neapykantą ir
pasibjaurėjimą, teikiamą man netobulų juslių rinkinio

negalėjau tuo iškart patikėti, siaubas užplūdo mano
aliejines smegenis – iš veidrodžio į mane žvelgė Jis Pats...

dailininkas dirbtuvės langą iš ryto rado
atvirą, ant obels šakos kilpoje
kabojo apgailėtina figūra; jis paėmė teptuką
užsirūkė ir primerkęs vieną akį, žvilgčiodamas
į kabančią figūrą, ėmė tapyti
jo veide formavosi kažkas labai panašaus į
šypseną

Buhalterija

paukščiai pameta asmens dokumentus
ir kasmet sulaužo ištikimybę
pasikeisdami žiedais su dvokiančiais dvikojais

medžiai nesiliaudami rūko, kas rudenį
miršta pjaunami plaučių vėžio, pirštai
gelsta, rūdija nuo pigaus šalnų
nikotino

akmenis graužia sąžinė, juos ištinka smegenų
sutrenkimai, pratašo ne lašas po lašo, o
dideliais kiekiais vartojama amžinybė

venerinės ligos keliauja plačiau nei čigonai
kiek jos pamato, išgirsta, viską įsimena, rašo
poeziją, memuarus, turi neblėstančią
atmintį, nesilaiko profesinės etikos

kryžius kankina stigmos, šantažuoja plaktukai
vinys, lydekos, jie neranda savęs vertos įgulos
kelionei toliau nei tamsa

kiaulė, ir toji gerai atsimena savo mirties valandą
žmogui nesako, jis gali imt
pavydėt, prašyt pasikeisti
vietomis

Ežeras: keturios iliuzijos

I

pasiduot banalybei ir atmesti iliuziją:
ežeras yra nepakeičiamas regėjimo įsikūnijimas

mes nesuteiksim regėjimo gelmei, net jei iš mūsų
pasąmonės molio kils galingi palyginimų statiniai
net ir Erotas, valdantis, krečiantis lyg drugys mūsų
apnuogintus kūnus nesuteiks ežero vyzdžiui regėjimo džiaugsmo
ir siaubo, kuris kyla džiaugsmui atslūgus

aštrūs moliuskų būstai, slepiantys leisgyvį gemalą
nendrės, šiurpstančios dumblėtuose pakraščiuose – tiktai mūsų
pojūčių ir slogios patirties įrankiai gali
visa tai paversti
kalba, kai mes norime vienas kitam pasakyti
apie kančią
o kai sušlama lapai sausi nuo rasos suminkštėjusioj žolėje
vėl galime savo patirtį sujungti su
jau buvusiomis patirtimis, su kaulo, su rago pasauliais
su seniausių kultūrų dievais, su tuo, kas aštru, kas įsmigę
giliai ir kas žeidžia
ežys – patogus kančios ir iš tamsos

netikėtai atkeliaujančio skausmo įvaizdis, dar tikresnis
ištrėkštas ant garuojančio plento kažkur lekiančių ratų
žmogaus, bergždžiai besistengiančio aplenkt
savo drumzliną laiką, kurį vis viena teks jam išgerti

su gličiais ir vimdančiais simboliais, su moliuskais, palyginimais
su tūkstantmete išmintimi: „Mylėk, išmylėk mane
visą! Ir neliūdėk, kada mane myli
kas kitas..."

II

ir mus kankina mirusiųjų mintys, kaip įprasta
sakyti – tai, kas lėmė jiems likimą: išmokti
šioje žemėje judėjimo gudrybių, išmokti rūpintis
mėsa ir kaulais, gudriau už gyvulį išmokt apginti
savos tiesos iliuziją, išmokt dauginimosi priesaką
suderinti su geismo malonumais, išmokt
sutikti moteris ir vyrus, išmokt rūšiuoti juos
grubiai suskirstant į draugus ir priešus, išmokti
pasitikti savo mirtį
ir, pasitelkus intuiciją, suteikt
jai pačią tinkamiausią formą

tai vis dar mirusiųjų mintys, patvirtinančios, kad
kančia yra ir kad yra jos priežastis
kad kančią galima įveikti
įveikti stebint baigiantį sustingti
ežerinį ešerį, įveikti naršant avietynus (iš geidulingų
šulinių džiugiai išnyra baltos kirmėlaitės), įveikti
tyrinėjant skystą laiką ir stebint sutirštėjusias
ugnies galias, mėginant vaikščiot vandeniu
ten, kur saugumą garantuoja sekluma ar prisijungiant
tyčia prie religinių sistemų, kurių lavonai
jau nebepajėgūs
patręšti mūsų valios

judrus dažytas valties kūnas ežero paviršiuj
tiesia kelią, kuriuo keliaujam mes
ne kelią kančiai įveikti

III

ežero medis, juodose šakose tamsa ir rūkas
grumiasi dėl mūsų žvilgsnių, ir kiro žaibas
sujungiantis du pasaulius, nors tai
nesvarbu – mes jiems abiems nereikalingi
ežero miestas, nudžiūvusių eglių kolonos

žalčio architektūros griuvėsiai ir švytintis
smėlis
smėlis, ant kurio mes statėm namus
ir baisus bus
griuvimas
griaustinio
ežero
miesto
kamieno

IV

nakties vidury kylanti saulė atstato pasaulį
kurio tarėmės atsikratę – medžiai, viršūnėmis
nirę į dangų, nė kiek nepakitę
ežeras, buvęs beribis ir rodęsis mums įvairiausiais
pavidalais, dabar tik vandens telkinys su aiškias ribas
ginančiais krantais
tamsoj mus aplankę dievai
nimfos, satyrai ir faunai virto vėl vabalais
musėmis, varlėmis ir plaštakėmis
mes, pasirodo, esam vėl žmonės, vėl arba tik
ir meilė, kuri išlaisvina, meilė, kuri pavergia
vienintelis jausmas, temdantis mirtį

Pro memoria Gedimono sapnui

jok gediminai jok gediminai jok gediminai jok
gedimonai jok gediminai jok gediminai jok
jok gedimonai jok gedimonai jok gediminai jok gediminai jok
gediminai jok gedimonai jok gediminai jok gediminai jok
gediminai jok

jok kunigaikšti jok kunigaikšti jok kunigaikšti jok kunigaikšti
jok kunigaikšti jok
jok kunigaikšti jok kunigaikšti jok kunigaikšti jok kunigaikšti
jok kunigaikšti jok
jok kunigaikšti jok kunigaikšti jok kunigaikšti jok
kunigaikšti jok
medžiok kunigaikšti medžiok kunigaikšti medžiok kunigaikšti
medžiok kunigaikšti medžiok

eglės pušys eglės pušys eglės pušys eglės pušys eglės pušys
eglės pušys eglės pušys
meškos lūšys meškos lūšys meškos lūšys meškos lūšys
meškos lūšys meškos lūšys

žvėrys taurūs jaunas tauras žvėrys taurūs jaunas tauras žvėrys

kalavijai ietys strėlės kalavijai ietys strėlės kalavijai ietys
strėlės

dobk kunigaikšti dobk kunigaikšti dobk kunigaikšti dobk gediminai
dobk kunigaikšti dobk gediminai dobk kunigaikšti dobk kunigaikšti
dobk kunigaikšti dobk
kunigaikšti dobk

žirgo kapas tauro kraujas žirgo kapas tauro kraujas žirgo kvapas
kraujo sauja žirgo kapas tauro kraujas

žirge žirge mano broli
žirge žirge ko sustojai
žirge žirge paaukojai
sa' gyvybę už mane

midų midų midų midų midų midų midų midų midų midų midų
midų midų midų midų midų mi du du

gerk kunigaikšti gerk kunigaikšti gerk kunigaikšti gerk kunigaikšti
gerk kunigaikšti gerk kunigaikšti gerk
kunigaikšti gerk kunigaikšti gerk kunigaikšti gerk kunigaikšti
gerk kunigaikšti gerk – – – midų midų midų midų midų midų gerk
kunigaikšti gerk kunigaikšti gerk gerk

dar nemiegok nemiegok kunigaikšti
vynas saldus eik pasivaikščiot
dar nemiegok nemiegok kunigaikšti
vynas saldus eik pasivaikščiot
eik pasi eik pasi eik pasi eik pasi eik pasi eik

miegas miegas miegas miegas miegas miegas miegas
miegas miegas miegas miegas miegas miegas miegas mi
sapnuok gediminai sapnuok gedimonai sapnuok
gediminai sapnuok gedimonai sapnuok nuok

sapno vartai atsivėrė sapno vartai atsivėrė sapno vartai
atsivėrė sapno vartai atsivėrė sapno vartai atsivėrė sapno vartai
atsivėrė sapno vartai atsivėrė sapno
reginius vaizdus pažėrė sapno vartai gediminai gediminai
kalnas kalnas vilkas kalnas kalnas vilkas kalnas vilkas vilkas
kalnas
skamba žvanga skamba žvanga skamba žvanga skamba
žvanga skamba žvanga staugia geležis žis
gelia gelia gelia gelia gelia gelia gelia geležis žis žis
gele gele gele gele gele gele gele gele gelegelegelai žis
gele gele gelia gelia galvą kelia gele gele žis

plieno šarvas plieno šarvas plieno šarvas plieno šarvas geležies
širdis dis
plieno šarvas plieno šarvas plieno šarvas plieno šarvas geležies
širdis dis dis

kok gediminai jok gedimonai jok kunigaikšti jok
kruvini kryžiai žeme atėjo vandeniu grįžo jok
kruvini kryžiai žeme atėjo vandeniu grįžo jok gediminai jok

jok gediminai jok gediminai jok kunigaikšti jok gedimonai jok
kunigaikšti jok gediminai jok gedimonai jok jok jok jok jok
gediminai kok gedimonai kok kok kokok
kok

Vėlinių

pilni laukai mirties, o sniegas baltas
nuo kapo žvakės gundanti akis tau mirksi
atėjus nakčiai gult nenori, rytui – keltis
ir niekaip negali priprast – tu mirsi
ranka plaukuota užuolaidą kedena
keptų svogūnų kvapas, trinksi durys
naktis pumpuoja tamsą tau į veną
tikiesi smūgio – bus klastingas dūris
ištiesti nori ranką? amžinybei?
dar neskubėk. Kai reiks – ištiesi kojas
kol tu karštai meldeisi, sąžinė užmigo
ir pralėkė pro šalį stabdžius praradęs rojus
vis nori konkretumo – pauostyti, pačiupinėti
įbrukti pleištą tarp savęs ir nebūties
ir kai iš miego, iš duobės kelies
nešvarios panagės, plaukai žemėti
pilni laukai, pilni plaukai mirties

Kaulai

Klijuoji kaukoles, nors kaukolės ne tavo
sulūžo, sutrupėjo, – lapiuko, žebenkšties ar šuns
jos ant palangės numestos bolavo
turėtų tau labiau rūpėt dukra, sūnus
Kiekvienas teiginys – tarsi iš knygų imas
ir kaulai, kaulai – ką jie šiandien jaučia
o ką jie jautė vakar? Ką reiškė jiems likimas
ką horoskopas, laikraščių papjautas?
Jei klausia – atsakai: geriausia slėptis
arba paslėpt ką nors negyvą – kapuose
baisu bus išsiduot, net jei norėtum rėkti
gyvybės melą nugalėt, mirties tiesas
ir tu bijai, ir gera pripažinti
nes pripažinti to nenori niekas
klijuoji kaukoles, norėdamas grąžinti
žudikei ginklą – jai jau užmokėta
tu jai pavydi ryžtingumo, žingsnio
bet kur auka, kuriai šis tekstas skirtas
auka tu pats - per silpnas argumentas
kuo skiriasi mirtis nuo mento?
tik tuo, kad uniforma skirias?
mirties nelieka, kai mėsa suyra
o kaulai – kaulai tik memento

Skylės

Sukurti vaizdą: ledas. O ant ledo
katė pelytę vejasi, kojytės slysta
ir budeliui, ir aukai
ir pastangos, kurias jos deda
likimui lygios, amžinai kvailystei
išvengt kančios, laimėti malonumų
prikrovus pilvą, sielą leist į laisvę
staiga apstulbinti nuo būties erdvumo
žvaigždynai veltui žemėn sėklą laisto
sakyt kažką norėjai? tai sakyk, kad myli
moterį ir artimą – juk moteris tikrai tau artima
kad alkoholis skrandy gręžia skylę
o smegenis – gašlių minčių suma
sugriuvo vaizdas – ledas greit ištirpo
prarijo auką budelis, o budelį gelmė
ar būna Dievo meilė – be pavydo?
nuo kūno sielą mirtimi išgydo?
nėra čia nieko. Laikas ir skylė

Išnara

taip būna rudenį. Raudonas
anapus nevilties, anapus patirties
kamienais šliaužia apaštalas šėtonas
atstatęs pimpalą lyg įnagį mirties
voratinkliai kaip gotiškos apsidės
šešiais kampais į žvilgsnį įsigėrę
puvėsiais lapai virsta, o atrodo – žydi
į geidulius atvirtę vidaus pasaulio žvėrys
ant Babilono prostitutės kūno – bet ar būna
taip rudenį, gamtos tvirtovei griūvant
kai kaulai keliasi, o sielos pūva
kai negyva dangaus šviesa iš lėto srūva
skandindama civilizuoto mėšlo krūvą
kadais sakralinę žmogaus architektūrą
lavonais ir kančia paspringusią šventovę
nepiktžodžiauk – pasaulis nusinėrė skūrą
o tu tą išnarą pavadinai tikrove

Pirštai

čia viskas miršta, tik ne pirštai
paviršiai šiurkštūs, degantys delnai
ir veido kontūrus raudonis tirštas
nuplaunantis be gailesčio, aklai
ir tik vardan lytėjimo kas gyvas
rankas į priekį, mirdami – taip pat
tarsi iš pirštų trykštų amžinybės syvai
pasaulį apvaisinsiantys gyvent
gyvatė
skersa per dykumą, vienintelė trauka
ne gravitacija, ne Dievas, ne tėvynė
pavėsy nokstanti bejėgiškai tingi auka
telieka maitvanagiai žiauriai nusiminę
ir pirštai – bet jeigu liesti, liesti – ką?
išdidžią virpančią ištroškusią krūtinę
vaikelio skruostą, žirgą, piniginę
pajūrio putą, žiedlapį, revolverį, kaimynę
jie viską stvertų – per trumpa ranka

Teismo rūmai

Jie pakvietė tave į Teismo rūmus
ir laikrodžio rodyklės atsiliko
nuo laiko žemiško – išbalo marmuro
kolonos, laiptai – pasitiko
Temidės legionai; liepsnojo degalinės, krūmas
plikas
pakaušis Teismo sekretoriaus, mauro
jo sotūs priešpiečiai, o naktys nykios

koridoriai galavos angina
medinis suolas, bet odinės durys
idant sugertų siaubą. Prietemos gana
kad sielon plūsteltų nusikaltimo tūris

tu kaltas? ne! be abejonės, ne
tačiau šie abejingi mūrai
kaip andai buvo šnekama – ausis ir burnas turi
jie gali kaltinti, jie gali smerkti, sverti
įrodyti netikrą kilmę, ligą, mirtį
pagal dokumentus, nes požymiai gyvybės
čia primena tik ribą tarp valstybių
vandenyje, kuris nė nesirengia liudyt
ir jam nerūpi neatvykimo pasekmės

tačiau tave kaskart išduoda pasas
išduoda moteris, vaikai ir kraujo grupė
iš baimės melsvos ir suskirdę lūpos
ir žodžiai, tampantys tolydžio tąsūs
ruduo, kuris pernakt pakeisti gali rūbą
ir įpročius, ir ūgį, balso tembrą
jis gali tvirtinti esąs raudonas, ir čia pat – kad rudas

tu negali – net numarinęs atvirąjį nervą
pagal dantų skyles čia būsi atpažintas
atvesdintas, atveždintas ir prisaikdintas
(kertėj žėruoja nedegančios spintos
už durų kiekvienų sustingęs Sfinksas
išalkęs paragauti tavo inkstų)
nes visos priežastys – nebūti čia – nerimtos

jie pakvietė tave – nekeista
gali būt laisvas
bet laikinas labiau, negu paleistas

Epilogas

mirtis išblukins nuodėmių spalvas
šilčiau nei saulė, patvariau nei miegas
trapiai žolynus neigianti šalva
žvaigždės tolydžio silpstanti rega
tamsa kuri tamsiau už nieką
pasaulis savo tikrumu paliegęs
mirtis išblukins nuodėmių spalvas

tiek daug skurdaus prasimanyto vaizdo
plyšys tarp išgyventa ir patirta
jauniklis išmestas tėvų iš lizdo
(galėjai rinktis? šitaip buvo skirta?)
užlietas priemirčio šviesa salsva
ant tavo pirštų paskutinis lapas tirta
mirtis išblukins nuodėmių spalvas

jauti kaip šimpa mintys, bet kakta
būk kietakaktis, cinikas storžievis
nustelbt negali niekaip kometa
savosios uodegos, o laiko rievę
kasmet kamienas veltui gauna
ne odą saugok, o rankas gašlias
ne kūnas – judesys išlieka jaunas
mirtis išlygins nuodėmių raukšles

Gamta ir žodis – kas kurį nurungs
Yra dar trečias? Tas, kurs jau laimėjo
tavu pavidalu atėjęs pažadėjo
kad neapykanta ir meilė susijungs
žmogus, žmogaus sūnus – ką gali
tik garbinti ar keikti Visagalį
kad davė meilės – pagailėjo valios
kodėl, iš kur kankinantis absurdas
kad realus išlieka tiktai vardas
tik nuojauta, kad atlygis baisus
mirtis išdildys nuodėmių garsus

mirtis išryškins nuodėmes visas
iš pragarų iškilus dieviškoji aura
pagirdys širdį stingdančia vėsa
pašers išalkusį vienintele tiesa
tuomet išdžiūvę tavo proto kaulai
apaugs saldžia tikėjimo mėsa
mirtis suvirškins nuodėmes visas

Išsunkta

kad galėčiau šitą įniršį, šį įkvėpimą, šitą
nuostabą suvaryti žmonėms, mano šeimai, pasauliui
į naudingą, į būtiną formą, kad galėčiau
negaliu, esu silpnas ir trumparegis
visą gyvenimą išpustęs niekais
visą brangų, visą Viešpaties skirtą laiką
iššvaistęs grumtynėms su pinigais, su geiduliais ir tuštybe
kad galėčiau, o kad galėčiau
visa tai, ką patyręs, išlieti į amžinas
formas, nors į akimirksnio nušvitimą, kad galėčiau
negaliu, esu piktas ir nelaimingas
priteršęs daugiau, nei atnešęs šviesos
į šitą belangį mirimą

Likusieji

Aukštai žemai

– Ar tau labai skaudėjo?

– Akimirksnį, tačiau labai mirtingai.

– Ar buvo verta tai...

– Kančios?

– Aš nežinau, tik nesuprask manęs klaidingai –
kaip tau pasaulis ten, iš apačios?

– Be apačios viršaus negali būti
nors kai krenti, baisu. Gal neramu. Truputį.

– O dar prieš krytį – lauki malonumo?
kuris čia, viršuje, tėra tik aidas
sudrumsčiantis ramybę proto rūmų
ir išmintis begėdiškai nupult neleidžia
žinojimas – norėdamas turėt, nebeįstengsi būti.

– Bet ar buvimas viršuje tavęs nevaržo
priklausomybė nuo maitinančios sistemos
ir kaimynystės ankštuma, trintis kiekvieną dieną
marionetiniai saitai... tai laisvės šaržas!

– O kristi? Iš esmės, visa esybe, nebeatšaukiamai, galingai
tik vieną sykį tu gali, tik vieną: pirmą– paskutinį
sugrįžti neįmanoma tenai, kur skliautas spindi
tvarkos ir logikos, saugumo ir tikrumo... Pagaliau –
tėvynė...

– Lyg nežinotum, – esam nulemti absurdo
išsprogti ir pražysti, ir išsiskleist, kol surambėja raukšlės
kol erdvę daiktas okupuoja, sielą- skurdas,
kol plinkantį pakaušį apdergia jauniklis paukštis

– Tai demagogija, pirmiausia mes privalom būti
prasmingai ir giliai, o tik paskui nukrist ir pūti.
Tačiau... Jeigu galėtum pakartot, ar pasirinktum...

– Skausminga laisvė ar soti viltis?
Prasmė? Bet argi krentančiam tai rūpi?
Užtenka atminties. Ji – patikimas ginklas.
Nors... mirti laisvėje – taip pat tiktai mirtis...

Po to pakilo vėjas. Juostantis
ilgėjantis lietus
prie žemės priplakė kažką
kuždėjusius lapus

Nevermore

niekados niekados niekados
nei su mirtina žaizda, nei su šypsena
nei kapuose, nei pokylių salėse
niekada
neišmoksiu, net ir prieš kunigą:
jis vaikšto vaikšto ir vaikšto
po tuščią bažnyčią, po tuščius namus
trupina nespėjusias sudegti žvakes
tarp pirštų
mano tarpupirščiuos smilksta
maldaknygė
girdžiu kunigo žingsnius, iš dešinės
iš už nugaros, iš dangaus
baisūs žingsniai
baisus mano balsas, sakantis
Kristaus Kūnui: amen
Kristaus kūnas vaikšto po mano kūną
su mano seilėmis slenka gilyn
pasitinka jį broliai ir priešai
pasitinka jį siela, su šypsena, su peiliu
kapuose, iškėlusi pokylį, Kristaus žingsniai
kunigo, motinos, vaikšto kolonos, keliais jos
šliaužia aplink mane

mano kūną užgrobęs pasaulio centras
sostinė, miestas, su šaudymo angomis, su
daugiakalbės komunikacijos karštine:
tai ne visuotina- piktos sakyklos
kalbėk, išpažink, alsuok ir tikėk- artyn
pasislinkę klausyklos

štai tavo keliai, štai tavo virpančios
strėnos, sudrėkę delnai, tavo balsas yra
tavo nuodėmės tikros: nusikeikei, neklausei
motinos, nesižegnojai prieš valgį, prieš
kryžių, prieš mūsų erą
geidei svetimo moters, minėjai be reikalo
Viešpaties vardą, be reikalo sumušei žmogų, be reikalo
išdavei, be reikalo gėrei,verkei ir juokeisi be reikalo
Dievas vaikšto su kunigu, su Kristum, su
motina, su mylimaja po tuščią mano kūną
be reikalo, su skausmu
vaikšto ir vaikšto, nerimstančios mielės
putojančios burnos ir akys
putojantys žodžiai ir vėliavos
Dievas netiki manimi
netiki mano kančia

netiki mano paskirtimi
neprašo mano žemei užtarimo prieš patį save
neprašo sveikatos mano tėvams
ramybės protėviams mano
gailestingumo- pats iš savęs

kas vaikšto po mano tuščius namus
ir negyvena, po tuščią kūną
ir neleidžia gyventi
neleidžia kalbėti, neleidžia tylėt
prisipažinti, meluot
su mirtina žaizda
su šypsena
jau niekados

1991 m.

Šikšnosparnis

Skiriu mamai

Vieno Viešpaties Tūkstančiuos Metų
Tėvą Paėmė Į Rekrūtus Koronėn
Motina Iš Namų Išėjo Pati
Atsisukus Į Savo Gyvenimą
Pasivertė Druskos Stulpu

3

girtas elektrikas kelia į pušį
sudegusį lemputės
lizdą

7

sūnui baisu, čia, tamsos namuose
čia, kur eina į lauką, kur niekas
laukia, kramtydamas tuštumą
savo galvoj, kiek tolėliau, palei
saulėlydį, palei vieškelį, palei
griūvantį ant šono rūką
pūsdamas ir kramtydamas, kratydamas
kartu su pjūvenomis, pramaišiui, burbulus
kvadratinius, įpėdinėms kiaulėms į

kvadratines jų akis, regėjimą kvadratu –
tai tvartui liepsnojant, ėdžioms, mėšlo
laužams, vystyklams: kiauliškas spygsmas
nebepakenčiamas nebepakenčiamas spygsmas
atmintinai, mintinai, ištrypęs
šeimos istoriją

9

elektrikas nukerpa vakaro pabaigą
iš vietos trūkteli perkrauti
lietaus vežimai
darda

10

jis vienas

13

gaisras įauga į lietų
ugnies ir vandens sąmokslas
įauga į sąmonę, į odą, į panages, į knygas

apie tai pranašavusias
kas dabar pranašesnis
pliaupiant gaisrui
kas panašesnis į tą, kuris sugalvojo
ar tą, kuris nuo sugalvojimo
kenčia, gyvuliai laukuose
paukščiai pavasariuose, pietuose, valgiaraščiuose
šliužai ir ropliai teisingumo
kanalizacijose, neįžengiamos girios
peržengiamos, prižiūrimos rūšys
nebeįžiūrimos
ugnis gimdo lietų, vanduo veda
gaisrą, kiek tęsiasi neišsemtas dangus, ne
supjaustytas laikas, sulaukėjęs giminės pratęsimas
ką sodinti į atrištą, skęstančią valtį

10

jis vienas
jis gelbės sienas, slenkstį, duris
beldimą stikliniais krumpliais
išėjusius į horizantalaus mąstymo
gilumas, apmusijusias stiklo nuo traukas,

paryškintas vėjo, kibiro barkštelėjimą
daiktus, kurie neprisimena, naftalino
apykakles –
tėvo paltas neatiduoda rankovės
šalta miegoti sielos
palėpėj, iki kruvino gruodo, iki
dangaus palubių šalta bus žiema
šoka į grindų plyšį žiurkės, varlės
ir pamazgos, nuorūkos šoka, lupenos
vienatvės dienų ir naktų – o buvo
jau prijaukintos! buvo jau artimos
kai siekė ranka stiklinės, agurko, lašinio
balto, šalto iki sąmonės netekimo, iki
netekimo moters, sūnaus

11

tik stogą paskolino kalviui, bergždžia
jo žmona tėvą prašė, gražiai akis
vartaliodama – už tai įtaisys narvelį
palėpėj, pažasty, širdžiai arčiau
balandžiai dės laiškų kiaušinius

17

tėvas
patyręs koronės meilę ir negandą
rašo ir rašo:

1

išsuk pasilipęs žvaigždžių akis
aš skaitysiu tamsoj, neklausyk

15

...kai girtas Romos legionierius
išprievartavo motiną, gimiau
neramus, labiausiai neapkenčiau
balandžių, sako, jais pasivertus
šventoji dvasia teršė tarybinio ūkio
techniką

18

laiškas staiga susinervina
ima rėkt ir blaškytis:
tai yra neteisinga, nes rašančios
rankos yra rankos sūnaus
aš tenorėjau stoti medžioklės
būrelin
nenušoviau nė vieno karvelio
nė vienos varnos, lazdyno lanku
virš apšiktų mano likimo tarnybų
šitos žaizdos ne mano, ir laiškas
jį rašo sūnus, kuris apvertė aukštyn
kojom ratus ir saulėlydį, jis plagijuoja
mano gyvenimą – grąžinkite tėvą sūnui –
užvakarykščiais žodžiais
priešpaskutiniais žodžiais burnoja
laiško burna – aš turiu jį pradėt, sukaupti
jo kopijas plačiame elevatoriuj, pūvant
burokams saugyklose, dygstant salykui
ūžiant šieno pūtėjui, dulkėms kylant
į viršų, dulkėms gulant ant viškų, ant
vištų moteriai krentant, nuo prėslo

jau ir po stuburui, jau ir po nuodėmei
perlaužtas gims kūdikėlis: tėvui – motina, motinai
Dievas, – pertraukęs tėvą, laiškas
dainuoja:
vaikai užsiaugina šikšnosparnių plėves
vaikai užsiaugina šikšnosparnių plėves
vaikai užsiaugina šikšnosparnių plėves
atvėsk

19

ir tu ir tu ir tu
šikšnosparnis, žemyn galva, žemyn
sąžine
žemyn
tai dviem vinutėm prikaltas Išganytojas
prie sienos, viršutinė ištrūko
žemyn galva kančios deklaracija
žemyn Kristum kryželis, virš lovos
žemyn galva paveikslas galvoj ir
ėmė byrėt iš galvos visas džiaugsmas
kad nieko neskauda, ir baimė, kad
greitai skaudės, ir ėmė byrėt baltos

staltiesės Kūčioms, vainikai ir žvakės
su papirktu liūdesiu, ir ėmė byrėti
miestelis, dvarelis su tiškevičiais
giedraičiais, pšezdeckiais, žmonės išlėkė
iš lovų, burnos apleido apkalbas, išplasnojo
varpai iš varpinių, numirėliai spardė dangčius
ir žemėti skraidė po ežeru, dūmai lindo
į kaminus, ugnis susigėrė į malkas
įkaitintos replės lakstė paskui išprotėjusį
kalvį, o dumplės

20

praplyšusiais plaučiais pūtė trimitą
pūtė gražų gausybės ragą, karvės Musės
nulaužtas ragas, skrido skrosdamas debesis –
perrėš rupūžėms vidurius – džiaugės
retėjančiais šonkauliais tėvo megztinis – pūtė
aidėjo, kol visiems plaukai atsistojo
kai į kambarį teismas atėjo

21

įėjusi atitraukė užuolaidas, neskaityk
niekad prietemoj, minčiai nušvitus akys
pages

22

laižau tavo ranką, laižau
noriu gerti

1991 m.

Iš ciklo „Žmogaus sūnus“

Gimimo diena

žmogaus gimimo diena
niekuo nesiskiria nuo jo mirties
dienos
abiem atvejais jis
girdi tik kvailystes ir
melą.
tiesa, antrajam
geriau viso šio mėšlo
jau gali nesiklausyti

Vakaras

prasmengančios saulės retorika
ką veiksi šį vakarą
gyvensiu valstybėj
kurios sienos – tyla
būsiu teisingas pilietis, nerėksiu
valysiu dantis, kraujas sunksis iš dantenų
baltas vonios guolis atrodys kvailos nekaltybės
liudytojas
rašysiu laišką, ne, nerašysiu
klausysiuos muzikos, ne, negirdėsiu
storos valstybės sienos

pro langą žvelgs į mane
storos valstybės akys –
užtrauksiu užuolaidų skląsčius –
kaip žvanga!

o po to
po to
kaip ir kiekvieną vakarą
eisiu mirti

miroti

Trupiniai

mano kūnas – tėvo trupiniai
didelio sielos pokylio liekanos
jis taip baisiai valgė
aš išalkau
mylimoji
ar tu tiki
trupinių dievas yra visagalis
trupinių dievas
amžinai alkanas
niekados netikėk trupiniais
alkanoji

Sparnai

mes mylimės
ant sienos laša apšerkšniję
degantys mūsų sparnai

tavo delno geldelėje
greitai džiūstantis aš

Siela

mano siela
pavasario ledo spalvos
mano siela pasveiks ir mes
būsim kartu
mano siela
lūžtančio dievo spalvos
mano siela šįvakar
vos vos

Didžiojo Penktadienio pilnatis

gatvės kvepia Kristaus
skerdiena
pusryčiams riebi
pilnatis
vakare maitinsimės
pelenais, mano Geroji
naujiena

Prisikėlimas autoremonto dirbtuvėse

darbinis drabužis išteptas
juodu alyvos krauju, sunkiai
šnopuodamas nuima ratą, neša
balansavimo įtaiso link
ant keltuvo kryžmių kybantis
automobilio kūnas
purvinas kaip skuduras, į kurį
jis lėtai valosi randuotas rankas, ant
kairiosios plaštakos trūksta vieno piršto
narelio
gurkšteli drungno vandens iš alavinio
puoduko, pražilęs, suvargęs, blyksteli
pigaus metalo karūnėlė raukšlėtoje šypsenoje
maždaug tokio amžiaus būtų dabar
Jėzus Kristus, miręs prieš trisdešimtį su
trupučiu metų
kažką burbteli sau po nosim, jaunuoliui
kandžią nuorūkos repliką spriegiančiam
pavymui jam, plakamam pavasario lietaus
rykščių, ridenančiam spygliuotą padangos vainiką
į sudėvėtų gyvenimų krūvą

Lizdas

kregždės prie tėvų durų, ant elektros
laidų lipdo lizdą, dar tik pradėję, matosi
vos pamatai
motina pyksta, apšiks jos mums
galvas, barasi motina
tėvas skėsčioja, juokiasi, nebijo jos mūsų
žmonės geri labai esam, juokiasi tėvas

aš vakare
paslapčia išslinkęs koridoriun
mosuoju rankomis, šnypščiu – pasibaido, žiūri
piktai iš viršaus dvi kregždutės

ieškokis lizdui vietos kitur, papūtę kaklus
žiūri kregždės kiaurai mane
žemyn

Tėvo laikas

kiek kartų buvau šiame
kambary, kiek kartų
nebūsiu, kiek kartų mirties
vidury sėdi tėvas ant
sofos, seną laikrodį
kelia prieš šviesą, rodyklės
jam sukasi prieš vėjo
laiką, pirštais žemėtais
vos nulaiko plonytį
sekundės siūlelį, kaukia apžlibęs
šuo, atpažinęs jo kojas žaizdotas
o sesuo, o motina, o moterys
moterys prieš veidrodį klūpo, Marija
Marija kaip adatą rasti, pasiųsk man
mažytį erškėtkrūmio kalaviją, Marija
iš veidrodžio žiūrinti, susiūčiau
praplyšusią širdį, girdi, švenčiausia mergele
Marija, Dievas negirdi ir tėvas
negirdi, į jo didelę ausį, jo mėlstančią
ausį įsisuka vėjas, šio vakaro jūra, šio
vakaro kriauklių ūžimas tik jam
kuris klausosi, laikrodį prie savo širdies
prisidėjęs, neplaka laikas, juokiasi tėvas

lūpom žemėtom, žemdirbys, visas
į žemę išėjęs, su galvijais, su šieno vežimais, su plaktukais
su žnyplėm, vinim, su arklio kanopom
Viešpatie, žiemą neduok man mirties
kaip sunku pakaustyt įšalusį dangų, šnabžda man tėvas
tėve
padėčiau, bet man per sunku
per sunku išlaikyti Dievo kanopą, sakau jam
jis manęs nebegirdi, jam sniegas, prikepęs ant lūpų
man – perdžiūvę pupos
per skruostus
ir laikas prie laiko rodyklių
prikaltas, ir rankos, ir pasagos šaltos
švyti tamsoj nekaltas mirties ciferblatas
gesta ir sklaidosi tėvas
būsiu užmiršęs prisukti, sustojo
lyg būtų širdis

Iš ilgesio visa tai (1990)

Mirusiųjų (1994)

Mortui sepulti sint (1998)

Likusieji

UAB „Baltų lankų“ leidyba
Laisvės pr. 115a-54, 2022 Vilnius
http://www.baltoslankos.lt
leidykla@baltoslankos.lt
Spausdino BAB „Vilspa“
Viršuliškių sk. 80, 2056 Vilnius
Tiražas 1000 egz.
Užsakymas 156